JAARVERSLAG PSV N.V.

2018-2019

EENDRACHT
MAAKT MACHT

EENDRACHT
MAAKT MACHT

KERNCIJFERS (Bedragen in EUR x 1.000, tenzij anders vermeld)

RESULTATEN	2018-2019	2017-2018
Netto-omzet	96.639	62.098
Bedrijfslasten	84.545	70.040
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	**12.094**	**-7.942**
Resultaat vergoedingssommen	-4.552	9.191
Bedrijfsresultaat	**7.542**	**1.249**
Renteresultaat	-1.252	-1.034
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	**6.290**	**215**
Belastingen	-1.654	-55
Resultaat na belastingen	**4.636**	**160**

KASSTROOM	2018-2019	2017-2018
Kasstroom uit operationele activiteiten	17.661	15.541
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-31.942	-17.784
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	11.325	-1.227
Nettokasstroom	**-2.956**	**-3.471**

BALANS	30 juni 2019	30 juni 2018
Vergoedingssommen	66.505	49.291
Materiële vaste activa	47.737	45.007
Groepsvermogen	38.158	33.521
Liquide middelen	13.481	16.437

AANTAL WERKNEMERS	30 juni 2019	30 juni 2018
Aantal werknemers (op fulltime basis)	253	231

RATIO'S	30 juni 2019	30 juni 2018
Solvabiliteit *	23,2	24,4
Rentabiliteit van het totale vermogen **	5,0	1,0
Current ratio ***	0,6	0,7

* Onder solvabiliteit wordt verstaan het groepsvermogen als percentage van de totale activa.

** Onder rentabiliteit wordt verstaan het bedrijfsresultaat als percentage van het gemiddelde balanstotaal over de periode.

*** Onder current ratio wordt verstaan de vlottende activa in verhouding tot de kortlopende schulden.

INHOUDSOPGAVE

Hoofddoelstelling & kernwaarden	5
Bericht van de Raad van Commissarissen	6
Verslag van de Directie	8
Voetbal	12
PSV Foundation	14
De organisatie	15
Innovatie & investeringen	20
Geconsolideerde balans	22
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	24
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	25
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening	26
Toelichting op de geconsolideerde balans	34
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	42
Enkelvoudige balans	44
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	46
Toelichting op de enkelvoudige balans	48
Overige gegevens	52
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54
10-jarenoverzicht	58
Colofon	62

HOOFDDOELSTELLING & KERNWAARDEN

HOOFDDOELSTELLING

PSV heeft zich als doel gesteld zich te plaatsen voor de groepsfase van de UEFA Champions League. Middels de landstitel en de daarbij horende kwalificatieduels of via een tweede plaats en kwalificatieduels. Daarnaast wil PSV jaarlijks overwinteren in Europees verband. De ambitie daarvoor is de UEFA Champions League, de UEFA Europa League het doel. De PSV Academy speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van de club en doorstroming van talent voor het Nederlands voetbal. Daarnaast streven we naar een innovatief topsportklimaat met professionaliteit op en rond het veld.

Vanuit dit beleidsuitgangspunt hanteert PSV de volgende kernwaarden:

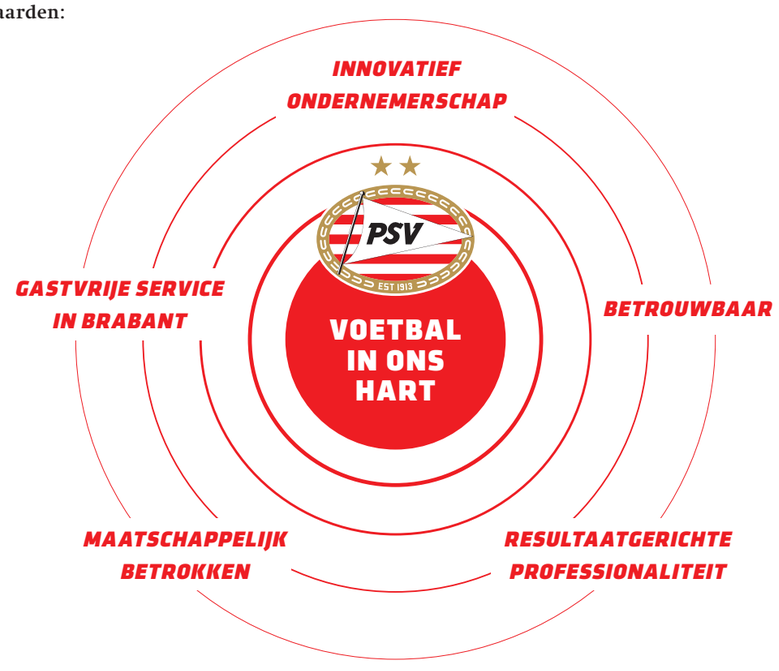

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

PSV plaatste zich via de play-offs bij aanvang van seizoen 2018-2019 voor de **UEFA Champions League**. Het speelde vervolgens verdienstelijk tegen grote clubs als Internazionale, FC Barcelona en latere finalist Tottenham Hotspur. PSV eindigde op de vierde plaats in de poule en daarmee was de Europese reeks voor de winterstop tot een einde gekomen. Nationaal voerde PSV lange tijd de ranglijst aan en eindigde uiteindelijk na een heftige tweestrijd in de Eredivisie seizoen 2018-2019 op de tweede plaats.

De **Raad van Commissarissen (RvC)** heeft gedurende het seizoen 2018-2019, naast regelmatig overleg onderling, zeven keer fysiek vergaderd met de directie, waarvan eenmaal in Londen. Sportieve en financiële onderwerpen waren een vast onderdeel van de RvC-agenda. Daarnaast heeft de RvC onder meer gesproken over de (internationale) ambities van PSV op de korte en langere termijn, de (toekomstige) kwaliteit van de selectie elftallen, de jeugdopleiding en de performance cultuur binnen alle geledingen van PSV.

Tevens is uitgebreid gesproken over **Visie 2030**. In deze visie 2030 zijn nieuwe pijlers van beleid geformuleerd. Het strategisch project, dat mede op initiatief van de RvC is gestart met ondersteuning van Deloitte, rondde de directie eind vorig seizoen af. De RvC steunt de beleidsmatige keuze voor het nieuwe concept van het PSV **Brainport Partnership** en de aanpak van de directie om dit nieuwe premium partnership de komende jaren tot verdere ontwikkeling te brengen.

Het eigen **functioneren** en het functioneren van de directie is ook aan de orde gekomen. De RvC vergadert doorgaans in volledige bezetting. Van een frequente afwezigheid van één of meerdere leden is geen sprake. Frank Arnesen heeft de RvC voortijdig verlaten in verband met het accepteren van de functie van technisch directeur van Anderlecht. We bedanken Frank voor zijn bijdrage en wensen hem veel succes in de toekomst. Per 1 juli 2019 heeft Hans van Breukelen de rol van 'voetbalcommissaris' overgenomen.

De begroting voor seizoen 2018-2019 werd bij aanvang van het seizoen goedgekeurd. De **financiële doelstellingen** werden afgelopen seizoen gehaald, mede dankzij de kwalificatie voor de UEFA Champions League. De aflossing van leningen is doorgezet en het resultaat en de cash flow bleven positief. De financiële doelstellingen voor de komende seizoenen blijven op UEFA Europa League-niveau gebaseerd. Het doel van de directie is om de **gezonde financiële basis** van PSV verder uit te bouwen en de komende jaren een financiële buffer op te bouwen, zodat toekomstig nog slagvaardiger kan worden gehandeld. De RvC volgt dit proces nauwlettend.

Het **Audit Comité** heeft regelmatig vergaderd, meestal voorafgaand aan de diverse RvC-vergaderingen. Het Audit Comité wordt voorgezeten door Ton van Veen en bestaat verder uit Bert van der Els. Het Audit Comité vergadert periodiek met Peter Fossen en financieel manager Jaap van Baar. Ook de externe accountant neemt op regelmatige basis deel aan de vergaderingen van het Audit Comité. Doelstelling is om samen met de directie de financiële stand van zaken beter te kunnen inschatten en bewaken. Hierdoor kan de RvC sneller besluiten nemen betreffende eventuele (soms spoedeisende) aangelegenheden met een financieel en/of fiscaal impact. Financiering en risicomanagement waren belangrijke en wederkerende onderwerpen tijdens de Audit Comité-vergaderingen.

De RvC is tevreden dat **Mark van Bommel** als hoofdcoach van PSV zijn eerste jaar goed is doorgekomen. Samen met zijn technische staf heeft hij leiding gegeven aan één van de jongste A-selecties ooit en daarmee een prima prestatie neergezet. Ook komend seizoen wensen wij hem en zijn staf veel succes toe.

De grondige verbouwing van **De Herdgang** (jeugd) is inmiddels afgerond. De PSV Academy op de nieuwe PSV Campus is eveneens feestelijk geopend. De RvC wil de partners van het PSV Partnerfonds bedanken voor hun bijdrage teneinde dit resultaat mogelijk te maken.

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De **PSV Foundation** heeft ook afgelopen seizoen wederom veel projecten uitgevoerd teneinde de maatschappelijke betrokkenheid van PSV met de stad Eindhoven blijvend te borgen.

De RvC heeft kennisgenomen van het door de directie van de vennootschap ingevolge artikel 31 van de statuten opgemaakte **jaarverslag** betreffende het boekjaar 2018-2019, met inbegrip van de daarin opgenomen jaarrekening en de krachtens artikel 2.392 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde gegevens. De jaarrekening is door BDO Audit & Assurance B.V. gecontroleerd en van een **goedkeurende controleverklaring** voorzien. De RvC heeft de jaarrekening goedgekeurd en stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de RvC voor het daarop gehouden toezicht.

In het seizoen 2018-2019 bestond het **directieteam** uit de heren Toon Gerbrands (Algemeen Directeur), Peter Fossen (Finance & Legal) en Frans Janssen (Commercie, Marketing en Media). Vanaf 1 september 2018 is John de Jong tot de directie toegetreden als eindverantwoordelijke directeur voor het voetbal.

Afgelopen verslagjaar stond de **RvC** onder leiding van de heer Jan Albers.

Het rooster van aftreden ziet er als volgt uit:

Bert van der Els, aftredend in 2019
Robert van der Wallen, aftredend in 2020,
Jan Albers, aftredend in 2020,
Ton van Veen, aftredend in 2021,
Hans van Breukelen, aftredend in 2023.

Voor het verslag van de **financiële gang van zaken** verwijst de RvC naar het financiële verslag van de directie.

De RvC **bedankt** iedereen bij PSV voor hun blijvende inzet en betrokkenheid gedurende het afgelopen jaar en wenst een ieder veel succes komend seizoen.

Eindhoven, 25 september 2019

Raad van Commissarissen PSV N.V.

Na een enerverend seizoen 2018-2019, waarin we onder meer een zestal UEFA Champions League wedstrijden tegen aansprekende tegenstanders (Barcelona, Internationale en Tottenham Hotspur) hebben gespeeld, eindigde PSV in een nek aan nek race op de tweede plaats in de Nederlandse Eredivisie. Daardoor plaatste PSV zich voor Q2 van de UEFA Champions League. Inmiddels hebben we de Groepsfase van de UEFA Europa League seizoen 2019-2020 behaald.

Het strategische project PSV 2030 hebben we afgelopen seizoen afgerond. Onze Visie 2030 is vastgesteld en gepresenteerd aan de RVC en het voltallige personeel. We hebben een viertal kernteams gevormd, die met concrete projecten aan de slag gaan, waarbij de nadruk ligt op ontwikkelen en presteren, fan beleving, stadion ontwikkeling en internationalisering.

Met ingang van 1 september 2018 is John de Jong definitief toegevoegd aan de directie als voetbal technisch eindverantwoordelijke binnen PSV. De samenstelling van de **Raad van Commissarissen** (RVC) is afgelopen seizoen gewijzigd. Frank Arnesen is vertrokken en zijn rol is inmiddels overgenomen door Hans van Breukelen.

Op dit moment is er geen sprake van een evenwichtige verdeling van de zetels in de directie en de RvC tussen mannen en vrouwen. Dit als gevolg van de benoeming van de huidige bestuursleden in combinatie met de huidige zittingstermijn. In de afgelopen periode is tevergeefs getracht tot een evenwichtigere verdeling te komen gezien voornoemde situatie. De vennootschap zal in de toekomst de evenwichtige verdeling van de zetels in ogenschouw nemen en in geval van een (aanstaande) wisseling in de samenstelling van het bestuur hier waar mogelijk op voorsorteren.

De **omzet** over seizoen 2018-2019 is ten opzichte van vorig seizoen met circa EUR 34 miljoen gestegen naar bijna EUR 97 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door de inkomsten uit Europees voetbal, die door de deelname aan de UEFA Champions League fors hoger zijn dan het vorige seizoen waarin PSV zich niet kwalificeerde voor de groepsfase.

De **kosten** zijn met bijna EUR 14 miljoen gestegen naar ruim EUR 84 miljoen. Deze stijging wordt voor EUR 11 miljoen veroorzaakt door de stijging in personeelskosten, o.a. als gevolg van de uitgekeerde UEFA Champions League premies.

De totale commerciële omzet van PSV stijgt ten opzichte van het vorige seizoen met ongeveer 12% naar EUR 29 miljoen. Dit is mede veroorzaakt door het verlengen van bestaande partner- en sponsorcontracten tegen hogere vergoedingen. Daarnaast zijn de business rooms volledig uitverkocht en is de bezetting van de Business Club gestegen naar 90%.

Dit resulteert in een operationeel resultaat van EUR 12 miljoen positief. Het positieve operationele resultaat wordt gecorrigeerd door een resultaat vergoedingssommen van EUR 4,5 miljoen negatief. Over het verslagjaar 2018-2019 is uiteindelijk een **resultaat na belasting** geboekt van EUR 4,6 miljoen positief.

Het PSV Brainport Eindhoven Consortium is een nieuwe vorm van het hoofdsponsorschap, onder meer in samenspraak met de Stichting Brainport Eindhoven. Hierdoor ontstaat met ingang van seizoen 2019-2020 een nieuw innovatief premium partnership tussen PSV enerzijds en een vijftal bedrijven (ASML, HTC, JUMBO, PHILIPS en VDL) uit de metropool regio Eindhoven anderzijds. Wij willen deze bedrijven bedanken voor hun betrokkenheid en verwachten de samenwerking met hen de komende jaren te intensiveren. Gezamenlijk uiten wij de ambitie om de regio Eindhoven de komende jaren aantrekkelijker, leefbaarder en sportiever te maken. De woorden METROPOOLREGIO BRAINPORT EINDHOVEN prijken inmiddels op de voorkant van het shirt van PSV.

Het restaurant van de Blauwe Lotus zal verdwijnen en daarvoor komt een nieuw Japans restaurant in de plaats, genaamd IKIGAI. Naar verwachting openen ze medio

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

november de deuren van dit nieuwe restaurant.
De exploitatie van Restaurant Van Groeninge wordt overgenomen door de firma Hutten Catering. We danken Johan van Groeninge en zijn familie voor de jarenlange betrokkenheid bij PSV.

De verbouwing van de PSV Academy op de Herdgang is recentelijk afgerond en het gebouw is inmiddels feestelijk heropend. Bij deze willen wij de leden van het PSV Partnerfonds nogmaals hartelijk danken voor hun bijdrage en ook de Gemeente Eindhoven voor hun welwillende medewerking. We gaan de doorstroming van jeugdig talent vanaf nu verder intensiveren en dit past ook in de visie PSV 2030. Het nieuwe hoofdveld bij de PSV Academy, te weten een natuurgrasveld (hybride), is inmiddels in gebruik genomen en er is ook een nieuw kunstgrasveld aangelegd. Komende jaren gaan we door met het verder verbeteren/optimaliseren van de faciliteiten en velden op de PSV Campus.

Het **eigen vermogen** van PSV is door het positieve resultaat toegenomen tot bijna EUR 40 miljoen.
De rentedragende schuldpositie is verder afgebouwd. Het streven om na het seizoen 2020-2021 alleen de rentedragende lening vanuit het PSV Partnerfonds over te houden blijft in stand.

In het kader van de **risicobeheersing** heeft PSV in voldoende mate verzekeringen afgesloten voor de meest voorkomende risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering zoals transferwaarden, salarissen, brand en aansprakelijkheid. Voor de overige belangrijke risico's zoals hoge debiteurenvorderingen uit transfers en kredietrisico van sponsoren en partners, worden in veel gevallen zekerheden gevraagd, met name in het kader van transfers. PSV is van mening dat de afgesloten verzekeringen en zekerheden voldoende dekking geven om dergelijke risico's te beheersen en de invloed op het resultaat te beperken. Daarnaast toetst de directie jaarlijks de balanspost vergoedingssommen op basis van een hernieuwde inschatting van de toekomstige inzet van spelers. Rente- en valutarisico waren niet van toepassing in het huidige seizoen. Er hebben geen materiële transacties in vreemde valuta plaatsgevonden en de rente op de verschillende leningen staan vast. PSV voldoet aan de eisen op het gebied van AVG regelgeving en heeft de IT protocollen tegen gevaren van o.m. hacken aangescherpt.

De negatieve financiële impact betreffende de VSO (vaststellingsovereenkomst tussen alle betaald voetbal clubs enerzijds en de belastingdienst anderzijds) aangaande de fiscale duiding van makelaars vergoedingen hebben we dankzij goed fiscaal beleid afgelopen seizoen enigszins kunnen beperken.
We hebben afgelopen seizoen regelmatig met de **Ondernemingsraad** vergaderd. O.a. de volgende onderwerpen zijn besproken: de beoordeling systematiek, de pensioenen, huisvesting etc. Het personeelshandboek is wederom bijgewerkt. De personeelsvertegenwoordiging geeft een juiste weerspiegeling van de organisatie. Koffiebijeenkomsten, die we gemiddeld eens per twee maanden organiseren, worden door onze medewerkers op prijs gesteld alsook de uitwisseling van informatie omtrent elkaars werkzaamheden. We blijven daarmee ook komend seizoen doorgaan.

De activiteiten van de **PSV Foundation** blijven onverminderd doorgaan, evenals de samenwerking met Spieren voor Spieren. Het past bij onze kernwaarden om de Eindhovense gemeenschap blijvend te ondersteunen met maatschappelijk relevante projecten, die de leefbaarheid in onze regio vergroten.

Voor het seizoen 2019-2020 **verwachten wij** dat PSV weer gaat **strijden om het landskampioenschap, winst in de beker en overwintering in de Europa League. Vanwege de plaatsing voor de groepsfase van de UEFA Europa League** zal **het bedrijfsresultaat** naar verwachting lager uitkomen dan afgelopen seizoen. Voor de financiering van onze activiteiten in het seizoen 2019-2020 hebben wij voldoende middelen.
Voor het seizoen 2019-2020 bedragen de verwachte **investeringen** in vergoedingssommen en vaste activa ongeveer EUR 35 miljoen. De personele bezetting groeit in

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

2019-2020 naar verwachting richting 285 FTE. Deze groei wordt met name veroorzaakt door de groei in (jeugd) contractspelers, uitbreiding staf PSV Academy en de start van Jong PSV Vrouwen.

We zijn veel dank verschuldigd aan onze supporters die ons ook afgelopen seizoen, zowel tijdens de vele uit- als thuiswedstrijden, zijn blijven volgen en ondersteunen. Het is uniek te noemen dat bij alle uitwedstrijden bij Eredivisie wedstrijden het uitvak volledig uitverkocht was.

We bedanken onze technische staf en medewerkers voor hun inzet en toewijding afgelopen seizoen en we willen tot slot alle vrijwilligers, sponsoren en andere relaties van PSV bedanken voor hun inzet en bijdrage tijdens het afgelopen seizoen. Eendracht maakt macht.

Eindhoven, 25 september 2019

Directie PSV N.V.

Toon Gerbrands,
John de Jong
Frans Janssen
Peter Fossen

SPONSORPIRAMIDE 2018-2019

HOOFDSPONSOR

energiedirect.nl

FOUNDER

PHILIPS

OFFICIAL PARTNERS

umbro
goodhabitz online training
Bavaria
CSU
MANDEMAKERS het huis van keukens
axians
Alfa Romeo
VDL
JUMBO
ZIGGO SPORT
Vriendenloterij

OFFICIAL SPONSORS

Rabobank
freo
Markteffect Effectief Marktonderzoek
heijmans
BCD travel
ELTEN SAFETY SHOES
AEROMEXICO MEXICO'S INTERNATIONALE LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJ
Driessen Autogroep Driven by you.
PHC tailored telecom
Coca-Cola
bam
INVESTOUS

VOETBAL

PSV 1

Het seizoen 2018-2019 leverde geen nieuw zilverwerk voor de schatkamer op. Dat wil echter niet zeggen dat er geen sportieve hoogtepunten waren, in het debuutjaar van hoofdtrainer Mark van Bommel.

De strijd om de Johan Cruijff Schaal werd na strafschoppen verloren van Feyenoord, maar met de kwalificatie voor de Champions League werd direct een belangrijke ambitie gerealiseerd. Financieel begroot PSV ieder seizoen deelname aan de groepsfase van de Europa League, maar vanzelfsprekend streven we naar het allerhoogste echelon. Dat werd bereikt door in de play offs de taaie Witrussen van Bate Borisov te kraken.

Met de jongste spelersgroep van alle 32 deelnemers lootte PSV een zware poule. FC Barcelona, Internazionale en Tottenham Hotspur werd in fases goed partij geboden, maar waren uiteindelijk een maatje te groot. De jongens van Van Bommel grossierden in leermomenten en toonden regelmatig hun flinke potentie.

Ondertussen denderde de ploeg door de Eredivisie. De overwinningen werden aaneengeregen. Halverwege, na zeventien wedstrijden, stonden er liefst zestien (!) zeges genoteerd. De totaal onnodige uitschakeling in het bekertoernooi, thuis tegen RKC Waalwijk werd met 2-3 verloren, was een pijnlijke dissonant in de eerste seizoenshelft.
Na de winterstop lukte het niet om het extreem hoge puntengemiddelde in de Eredivisie vast te houden. In de eerste twee maanden van de tweede seizoenshelft werd teveel gelijkgespeeld. Met een mix van spelers uit de eigen jeugd, op jonge leeftijd aangetrokken internationale talenten en een aantal gelouterde spelers reikte het PSV van Van Bommel tot 83 punten. Heel vaak is dat aantal voldoende voor een landstitel, maar dit seizoen niet.

JONG PSV

Jong PSV is een elftal dat als opleidingselftal in een prestatiecompetitie speelt. Het vormen van het individu heeft prioriteit boven de ranglijst. Daarom is het des te knapper dat de ploeg van hoofdtrainer Dennis Haar en zijn assistenten Peter Uneken en Twan Scheepers in het seizoen 2018-2019 als derde eindigde in de Keuken Kampioen Divisie. Ondanks de vele wisselingen in de spelersgroep werd er wederom een uitstekende prestatie neergezet. Jong PSV speelt al een aantal seizoenen met regelmaat in het linkerrijtje, maar eindigde nog nooit zo hoog. Het team is inmiddels een meer dan serieuze springplank naar de A-selectie.

PSV ACADEMY

De successen van de jeugdopleiding zat hem dit seizoen niet in de individuele rangschikking van de jeugdelftallen, maar zit in de jongens die een doorstroom hebben afgedwongen naar hogere elftallen. Vele jongens hebben hun eerste profcontract afgedwongen en daarmee werden hun goede prestaties beloond. Het meest zichtbaar zijn de jeugdspelers die een overstap naar het eerste team hebben weten te maken, zoals Mohamed Ihattaren, Cody Gakpo en Michal Sadilek.

Sinds seizoen 2018-2019 staat Ernest Faber als Hoofd Jeugdopleiding aan het roer van de academy. Onder leiding van deze oud-prof is een impuls gegeven aan de opleidingsvisie van de club. Er zijn zeven ontwikkelingspijlers bepaald, samen met het 'PSV-prestatiegedrag'. De trainersstaf geeft hier invulling aan, om zo nog meer doorstroming van eigen jeugd te bewerkstelligen. Ruud van Nistelrooy maakte zijn debuut als hoofdtrainer van één van de vaandelteams van de opleiding: PSV O19. Hiermee nam hij, naast de competitie en beker, deel aan de UEFA Youth League. Ook wist hij het seizoen af te sluiten met toernooiwinst van de prestigieuze Sinobo Guoan Cup in China.

PSV CAMPUS DE HERDGANG

Het was ook een jaar dat vooral in het teken stond van verbouwen, met als resultaat een prachtige Academy, welke onderdeel is van PSV Campus De Herdgang. Ruim tien miljoen werd geïnvesteerd om te zorgen voor optimale faciliteiten voor de ontwikkeling van onze talenten. Het gestarte beleid in 2013 behaalt daarmee zijn derde doelstelling. Naast de beste trainers en beste jeugdspelers, hebben we nu ook de beste faciliteiten om optimaal te kunnen ontwikkelen en presteren.

PSV VROUWEN

Seizoen 2018-2019 stond in het teken van de verdere professionalisering van de vrouwentak van PSV. In de staf waren de belangrijkste veranderingen het creëren van een nieuwe functie bij PSV, namelijk een manager vrouwenvoetbal (Sandra Doreleijers) en het aanstellen van Sander Luiten als nieuwe hoofdtrainer. Daarnaast kreeg PSV Vrouwen een officiële plek in het Profplan van de PSV Academy.

Er werd gekozen voor een sterk gewijzigde selectie van regionale talenten en internationals uit binnen- en buitenland. Mede door hen een volwaardig profprogramma aan te bieden met zeven trainingen en een wedstrijd per week, lukte het PSV Vrouwen om tot het einde van het seizoen mee te doen om het kampioenschap. Ze begonnen de play-offs met een voorsprong van vier punten maar moesten uiteindelijk in FC Twente hun meerdere erkennen.

Voor PSV Vrouwen was het statistisch gezien binnen en buiten het veld een sterk jaar. Clubrecords werden verbroken met een langste ongeslagen reeks ooit van veertien duels, negen keer de nul en zeventig gescoorde goals. Katja Snoeijs kroonde zich met een clubrecord tot topscorer met 21 goals in 24 duels. Buiten het veld bouwde PSV Vrouwen gestaag aan haar zakelijke ambities met de opbouw van een eigen fanbase (130K+), social media platformen (20K+) en het aantrekken van de eerste vrouwenvoetbal-partner GOED en suppliers 100%voetbal en 2CRE8.

Een andere mijlpaal was het vestigen van een nieuw Nederlands bezoekersrecord in Eindhoven bij een vrouwenvoetbalwedstrijd. De uitzwaaiwedstrijd tegen Australië (2-0 winst) in het Philips Stadion, voorafgaand aan het voor de Oranjeleeuwinnen succesvol verlopen WK zorgde met ruim 31.000 toeschouwers voor een nieuw bezoekersrecord.

PSV Vrouwen heeft zich internationaal ook meer op de kaart gezet. Twee trainingskampen in respectievelijk Zwitserland en Spanje leverden mooie vriendschappelijke wedstrijden op tegen onder andere Bayern München, Slavia Praag en Malaga FC. Het hoogtepunt op dit vlak vond plaats in april toen op De Herdgang een oefeninterland werd gespeeld tegen het nationale vrouwenteam van Mexico. Hiermee liet de vrouwentak van PSV zien dat ook zij veel waarde hechten aan de stevige band die er is tussen Mexico en PSV.

PSV FOUNDATION

PSV draagt al meer dan honderd jaar op een positieve manier bij aan de hedendaagse maatschappij.
De maatschappelijke sportvereniging voor Philips-medewerkers is uitgegroeid tot een internationale voetbalclub waar betrokken ondernemen hoog in het vaandel staat. Sinds januari 2017 zijn deze maatschappelijke activiteiten van PSV ondergebracht in de PSV Foundation. De PSV Foundation wil verbondenheid stimuleren, voetbal- en levensvaardigheden positief beïnvloeden en een gevoel van trots creëren.

PSV Foundation supports
De stichting is met tal van projecten landelijk en met name regionaal actief en focust zich daarbij op vier belangrijke aspecten, actief, gezond, vrolijk en smart. Naar aanleiding van deze aspecten is de stichting met tal van programma's landelijk en met name regionaal actief. Deze programma kunnen ingedeeld worden in vijf thema's: sportiviteit en gezondheid, participatie, innovatie, educatie en respect. Het doel van de stichting is het supporten en ondersteunen van iedereen die deelgenoot is van een project van de maatschappelijke stichting. Om deze projecten te realiseren werkt de PSV Foundation vaak samen met maatschappelijke partners, zoals GGzE, Dynamo Jeugdwerk en LEV-groep. Daarnaast heeft de PSV Foundation een nauwe relatie met de gemeente Eindhoven. De projecten van de PSV Foundation worden voornamelijk gedraaid op de PSV Foundation Academy in de Eindhovense wijk Tongelre.

In het seizoen 2018-2019 zijn er weer mooie ontwikkelingen geweest. Een aantal hoogtepunten:

- De PSV Foundation is in samenwerking met Zwaluwe Jeugdactie, Uniek Sporten Zuid-Brabant en Eindhoven Sport gestart met amputatievoetbal. Iedere week traint het Amputatieteam op de PSV Foundation Academy.
- Vanaf de wedstrijd PSV - PEC Zwolle heeft PSV ook een FAN of the Match op afstand. Voorafgaand aan iedere thuiswedstrijd neemt een speler van PSV een robot mee het veld op die het mogelijk maakt om mee te lopen in de line-up, de wedstrijd vanaf de zijlijn te bekijken en na afloop van het duel mee op te trekken met de spelers. De primeur was voor de 14-jarige Natan.
- Na vorig jaar de primeur te hebben voor het allereerste internationale Walking Football-toernooi was er dit seizoen de allereerste Walking Football-interland tussen Nederland en Duitsland. De winst van deze eerste editie ging naar de Duitsers. De interland vond plaats op de PSV Foundation Academy.

Kampioen, op het veld en daarbuiten
De ambitie van de PSV Foundation is om op maatschappelijk vlak verschil te maken en de katalysator te zijn voor organisaties in de regio Eindhoven die een maatschappelijk doel nastreven. Oftewel niet alleen kampioen op het veld, maar ook daarbuiten.

DE ORGANISATIE

PARTNERSHIPS
Ten opzichte van seizoen 2017-2018 zijn de totale commerciële inkomsten (partnerships en alle zakelijke concepten) in seizoen 2018-2019 gestegen met 12%. PSV Business heeft in seizoen 2018-2019 91 nieuwe leden mogen verwelkomen, waardoor het totaal uitkwam op 460 zakelijke relaties verdeeld over de verschillende zakelijke concepten die het Philips Stadion rijk is. De bezetting van de Business Club kende een stijging van 11%. Eetcafé De Verlenging was het seizoen 2018-2019 opnieuw geheel uitverkocht. Ook de andere twee restaurants Avant Garde Van Groeninge en Restaurant de Blauwe Lotus kenden een positief seizoen met beiden een hogere bezettingsgraad. Alle Business Rooms in het Philips Stadion waren dit seizoen verhuurd.

Op sponsorniveau sloten een aantal nieuwe merken zich per seizoen 2018-2019 aan bij PSV: GoodHabitz (rugsponsor), Jumbo en Alfa Romeo/Driessen Autogroep verbonden zich allen als partner aan de club. Alle aflopende sponsorovereenkomsten werden verlengd, waarbij CSU de stap naar Official Partner van PSV maakte.

Hoofdsponsor Energiedirect.nl ontwikkelde ook dit seizoen samen met PSV veel vernieuwende en spraakmakende activaties, waaronder als absolute hoogtepunt het naar Eindhoven halen van oud PSV'er Romario met Carnaval. Als kroon op het driejarig hoofdsponsorship won energiedirect.nl met PSV Energie dit jaar de European Sponsorship award. Aan het einde van het seizoen namen we afscheid van hen als hoofdsponsor, zij verhuizen met ingang van seizoen 2019-2020 naar de achterzijde van ons shirt.

In de zoektocht naar de opvolger van energiedirect.nl en de ontwikkeling van de lange termijn strategie van PSV, werd een uniek concept ontwikkeld tezamen met vijf bedrijven uit de regio Eindhoven. Een innovatieve, vernieuwende samenwerking met het bedrijfsleven: ASML, Philips, High Tech Campus Eindhoven, VDL Groep en Jumbo Supermarkten hebben zich onder de naam Metropoolregio Brainport Eindhoven als premium partners aan PSV verbonden. Zij gaan samenwerken op het snijvlak van innovatie, vitaliteit, entertainment, talentontwikkeling en -werving. De partijen hebben de ambitie om samen de regio nóg prominenter op de kaart te zetten als wereldleider in kennis, hightech en innovatie.

Vanzelfsprekend werden de sponsorships ook dit seizoen weer volop geactiveerd. Daarin werd met name de interactie met de fans van PSV veelvuldig gezocht. Zo trapte GoodHabitz het voetbalseizoen af met een trainingskamp voor supporters in Verbier, bekeken AeroMexico-klanten met de Flight 1913-activatie een wedstrijd van PSV aan de rand van het veld, wonnen twee fans rondom de Champions League-uitwedstrijd tegen Internazionale een Alfa Romeo/Driessen Autogroep-trip naar Milaan, ontwikkelde Bavaria een 'cultuurcampagne' om de sterke band met PSV en de fans te onderstrepen en deelde energiedirect.nl in december wederom kersttruien uit aan fans van PSV.

We introduceerden een aantal nieuwe zakelijke concepten als Sportlounge 1988, Dommel 18/Intelectric (beiden volledig uitverkocht) en PSV X, een nieuw business concept voor start-ups en scale ups. Bedrijven als Lightyear, Zens en Amber besloten bij de start direct toe te treden. Aan het einde van het seizoen werd gestart met verbouwing van de Business Club en de bouw van een nieuwe tweede LED-ring in het Philips Stadion.

Met ruim 2.000 aanmeldingen zijn de evenementen van PSV Business dit seizoen zeer goed bezocht, waarbij de nieuwjaarsreceptie deze keer in een geheel nieuw jasje werd gestoken. Voor het eerst vond er een live-uitzending plaats, geproduceerd door PSV, waarbij we als eerste club in Nederland een live talkshow maakten die werd uitgezonden op PSV.nl, YouTube, FOX Sports en Omroep Brabant. De afgelopen jaren konden supporters zich aanmelden om de nieuwjaarsreceptie bij te wonen. Om meer fans de kans te geven het interactieve gedeelte te zien, heeft PSV ervoor gekozen een liveprogramma op internet en TV uit te zenden.

Ook de uitwedstrijden in de UEFA Champions League werden door veel zakelijke relaties bezocht; enkele honderden gasten steunden PSV op haar Europese avontuur tegen FC Barcelona, Tottenham Hotspur en Internazionale.

MARKETING & MEDIA

De afdeling Marketing & Media is verantwoordelijk voor het merk PSV en alle marketing en communicatie-activiteiten die daaraan gelinkt zijn vanuit alle geledingen van de club. De afdeling fungeert als intern 'reclame-bureau' dat ondersteunend werkt ter bevordering van het realiseren van commerciële of communicatieve doelstellingen van de verschillende PSV-exploitaties. PSV Business, Kaartverkoop, Merchandising, de PSV Soccer School en de verkoop van rondleidingen en museum-bezoeken zijn daarbij de belangrijkste commerciële projecten. Tevens is het marketingteam nauw betrokken bij het activeren van de Kidsclubs, Esports, het merk PSV en relaties met Partners en Sponsors dat moet leiden tot vruchtbaardere en langdurige partnerships.

Met de **PSV Kidsclubs** maken we verbinding met de aller jongste fans van PSV. De Kidsclub heeft het jaar positief afgesloten. Met ruim 2.650 nieuwe leden zijn veel jonge fans nu officieel lid van PSV. In totaal tellen de Phoxy Club en FC PSV samen bijna 19.000 leden. Zij hebben afgelopen seizoen allemaal een uitnodiging ontvangen voor een speciaal voor hen georganiseerd evenement. Met acht verschillende evenementen, gericht op diverse leeftijds-categorieën betrekt de PSV Kidsclub kinderen en hun ouders nog meer bij PSV.

Met **PSV Esports** zorgen we voor de binding met de doelgroep tussen de 14 en 25 jaar. 50% van de doelgroep is zelf actief FIFA-gamer en kan zich daarom goed associëren met de Esporters van PSV. We zagen dit domein dan ook groeien met 46% in aantallen volgers op Instagram en een flinke toename van geïnteresseerden in Esports in onze database waardoor 1-op-1 communicatie met deze groep met betrekking tot Esports makkelijker wordt.

Door de grotere sportieve successen van PSV Esporter Stefano Pina lonkte er voor hem een transfer naar één van de internationale topteams in het Esports. Een mooie compliment voor het Esports-team dat aangeeft dat we naast het reguliere voetbal ook sterk zijn in de ontwikkeling van spelers binnen Esports. Om de verdere sportieve groei in de Esports door te zetten, zijn we gestart met een PSV Talent Team met als doel jong talent de kans te geven zich door te ontwikkelen en zo een plek in het Esports-team af te dwingen. Sportief succes was er zeker met veel kwalificaties voor de internationale FIFA toernooien. In de Nederlandse eDivisie stranden we helaas in de kwartfinale.

Het contentteam van PSV is verantwoordelijk voor alle **mediakanalen van de club** en bereikt daarmee dagelijks ongeveer 2 miljoen fans van over de hele wereld. Via een uitgekiende mediastrategie wordt in vier talen (Nederlands, Engels, Spaans en Chinees) verslag gedaan van alles dat bij de club gebeurt. PSV Media is de belangrijkste informatiebron in het medialandschap rondom de club en zorgt ervoor dat fans nog meer betrokken worden. Behind the scenes-beelden, diepte-interviews, sfeerreportages, documentaires en informatieve artikelen wisselen elkaar af en worden per kanaal aan verschillende doelgroepen gecommuniceerd. PSV werd onder andere hierdoor opnieuw uitgeroepen tot beste en populairste website van het jaar 2018 en won de FOX Doc van het Jaar Award met de documentaire 'Nii Lamptey, Koning van het Duister'.

PSV Media & Content is in 2018-2019 uitgebreid met een social redacteur en twee camjo's. De club heeft hierdoor grote stappen kunnen zetten op online gebied. Naast de structurele aandacht op alle kanalen voor PSV 1, is extra exposure gecreëerd voor de PSV Jeugdopleiding en PSV Vrouwen. Wekelijks is een redacteur samen met de videocrew aanwezig op De Herdgang om verslag te doen van de talenten van de toekomst. Met de komst van twee extra cameramannen/verslaggevers heeft PSV geïnvesteerd in online videocontent. Het videoteam is opgedeeld in twee verantwoordelijkheden; tv (met als belangrijkste

pijler club tv op FOX Sports) en online. Het online team maakt video's ten behoeve van de social kanalen van de club en branded content in samenwerking met sponsors en partners. PSV kan door deze nieuwe indeling specifieker content per doelgroep en kanaal maken. In seizoen 2018-2019 is daarom een YouTube-strategie uitgerold, wat heeft gezorgd voor een groei van ongeveer 40.000 abonnees en 40% meer opbrengsten. De tv-producties waren ook dit seizoen dagelijks te zien op FOX Sports en wekelijks op Ziggo Sport en Studio040.

Vanuit het **marketingcommunicatie-team** worden de PSV-campagnes ontwikkeld en uitgerold, als ook de campagnes in samenwerking met onze sponsoren. Enkele in het oog springende campagnes in het seizoen 2018-2019 waren de campagnes waarbij Luuk de Jong met de AV1-robot de ernstig zieke Natan een onvergetelijke dag bezorgt tijdens PSV – PEC Zwolle door hem middels dit robotje livebeelden vanaf het veld door te sturen. Tevens hadden we succes met de campagne: 'PSV Dates', een kerstdinerdate voor single PSV-fans. Daarnaast werd onder andere een Mexicaanse avond georganiseerd tijdens PSV - Excelsior, waarbij alles rondom de wedstrijd in het teken stond van Mexico. Hierdoor trok de wedstrijd vanuit Mexico maar liefst 8 miljoen kijkers.

Met het nieuwe opgezette cluster **Marketing Intelligence** zorgen we ervoor dat we meer en betere inzichten verkrijgen van onder andere onze fans en volgers. Dit gebeurt door middel van data analyses, markonderzoek en slimme marketing tooling om onze fans beter te leren kennen en hierdoor meer gepersonaliseerde aanbiedingen en content te leveren en zo de relevantie voor hen te vergroten. De ingezette activiteiten zorgden voor een groei van de database in aantallen, maar ook in de compleetheid van de fanprofielen waardoor meer gepersonaliseerde communicatie vanuit PSV met onze fans mogelijk is.

In het seizoen 2018-2019 heeft ook het cluste**r Brand & Design** vorm gekregen. PSV werkt aan een sterkere merkbeleving en samen met de toenemende vraag om te voldoen aan meer gepersonaliseerde content vanuit zowel fans als onze sponsoren is het cluster Brand & Design opgezet. Beheer en realisatie van uitingen met een PSV-uitstraling gebeurt in de eigen vormgevingsstudio, gecoördineerd door merk-experts.

MERCHANDISING

Het seizoen 2018-2019 was een jaar met twee gezichten voor PSV Merchandising. Het seizoen schoot uit de startblokken tot aan de feestdagen. De tweede helft van het seizoen verliep daarentegen een stuk moeizamer. De jaaromzet is uitgekomen op ruim 4.7 MLN.

Het positivisme door het kampioenschap van seizoen 2017-2018 en de fantastische UCL-loting droegen er aan bij dat de periode tot aan de winterstop erg succesvol verliep in zowel de webshop als de winkel in het Philips Stadion. De verkopen kwamen in de tweede helft enigszins onder druk te staan, maar de introductie van het Limited Edition Farewell-shirt voor energiedirect.nl zorgde voor een positieve afsluiting van het seizoen. Overige positieve bijdragen waren de doorontwikkeling van het kledingmerk '1913', PSV Monopoly en de PSV FIFA 19 Steelbook edition.

De webshop is afgelopen seizoen nagenoeg stabiel gebleven qua omzet maar er vindt een opvallende verschuiving plaats qua bezoek naar mobiel. Het aantal bezoekers dat de webshop mobiel bezoekt bedraagt 69%. Voor de beeldvorming: vier seizoenen geleden was dit 34%. De in 2018 opgestarte samenwerking met Kruidvat heeft een flinke groei doorgemaakt in het seizoen 2018-2019. Het collectieve concept met PSV, Ajax en Feyenoord merchandising zorgt voor een unieke propositie bij Kruidvat.

WEDSTRIJDORGANISATIE, SUPPORTERSZAKEN EN VEILIGHEID

Het seizoen 2018-2019 is ook als het gaat om Wedstrijd-organisatie & Veiligheid goed verlopen. Supporters van PSV en de bezoekende clubs zijn ontvangen in een sfeervolle en veilige ambiance waarbij steeds weer is getracht maatwerk te leveren voor de gasten van het Philips Stadion.

Het totaal aantal toeschouwers in de 24 thuisduels van het seizoen 2018-2019 bedroeg circa 794.000. Dit betekent een (gemiddelde) stijging ten opzichte van het seizoen 2017-2018 waarin we in twintig thuiswedstrijden circa 640.000 toeschouwers trokken. Deelname aan de UEFA Champions League (tegenover een vroegtijdige uitschakeling in de UEFA Europa League het seizoen ervoor) is de voornaamste oorzaak van de stijging. De thuiswedstrijden zijn mede begeleid door in totaal circa 8.000 inzetten van vrijwilligers, merendeel stewards, doch ook door EHBO-ers en brandwachten.

Gedurende het gehele seizoen bezochten in totaal 20.000 PSV-fans de uitwedstrijden in de Eredivisie, dit betekende in alle gevallen een uitverkocht uitvak. Vermeldenswaardig is ook de uitwedstrijd tegen Tottenham Hotspur, met 4.500 fans een uitverkocht uitvak!

De afdeling Wedstrijdorganisatie & Veiligheid houdt zich bezig met de uitvoering van UEFA- en KNVB-reglementen, en heeft aandacht voor informatieverstrekking aan-, en klankborden met supporters, innovatief omgaan met nieuwe (veld- en andere facilitaire) technieken en het up-to-date houden van diverse voorzieningen. Met het opstellen van het Masterplan Veiligheid en de eerste fase van de uitrol daarvan is een start gemaakt met de verdere ontwikkeling op gebied van veiligheid in en rondom het stadion bij voetbal, maar zeker ook daarbuiten. Ook in het komende seizoen zal dit plan verder wordt doorgevoerd.

Met de oplevering van de nieuwe accommodatie van de PSV Academy op PSV Campus De Herdgang is op het gebied van Wedstrijdorganisatie & Veiligheid opnieuw een stap gezet in de ambitie om alle thuiswedstrijden van Jong PSV daar te kunnen laten plaatsvinden.

Het Philips Stadion en de PSV-organisatie hebben een goede naam in Nederland en Europa en worden regelmatig om advies gevraagd door clubs en voetbalbonden aangaande (innovatieve) voorzieningen en inzichten. Ook wordt nog altijd (ook door externe partijen) een beroep gedaan op de operationele organisatie (facilitair, veiligheid en servicegerichtheid) van PSV en het Philips Stadion.

EVENEMENTEN

Philips Stadion heeft na 23 jaar afscheid genomen van huiscateraar Maison van den Boer en is seizoen 2018-2019 gestart met Hutten als nieuwe partner businesscatering tijdens wedstrijden. Zij zijn tevens, opererend onder de naam Philips Stadion, verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoer van alle business events en food & beverage in het huis van PSV.

Philips Stadion heeft in seizoen 2018-2019 meer dan 850 evenementen verzorgd buiten de wedstrijden om. Voor wat betreft de verdeling van de totaalomzet betekent dit dat er 45% voortkomt uit wedstrijden, 45% voortkomt uit meetings en events en 10% uit de concertreeks van Guus Meeuwis. Een aantal te delen succesverhalen van Philips Stadion meeting & events zijn onder andere de evenementen van het Catharina Ziekenhuis, GLOW, Guus Meeuwis (maximale score Service Level Agreement), GoodHabitz, Centric en Axians.

Afgelopen seizoen vond de veertiende editie van ‘Groots met een zachte G’ plaats. Guus Meeuwis vermaakte gedurende een viertal concerten weer vele mensen van alle leeftijden. Dit jaar stond er zelfs een heus junior concert op de planning, een moment waarop Guus zijn jongste fans vermaakte. De eerste twee concerten in 2020 zijn al weer in de verkoop en ook aankomend jaar verwachten we weer een viertal nagenoeg uitverkochte concerten. PSV hoopt dat Guus Meeuwis nog vele jaren zal optreden in het Philips Stadion. Een jaar zonder Guus Meeuwis in het Philips Stadion is bijna niet meer voor te stellen. Toch kijken we ook vooruit en bekijken we welke mogelijkheden zich allemaal zouden kunnen voordoen indien Guus besluit te stoppen, of er naast de voor ons reeds zo bekende concertreeks andere concerten en/of events zouden kunnen organiseren.

De KNVB streek met de Oranje Leeuwinnen dit seizoen eenmaal neer in het Philips Stadion. Op 1 juni speelde het Nederlandse elftal voor vrouwen hun laatste oefeninterland vóór het WK. Tegenstander van de voetbalvrouwen in deze speciale uitzwaaiwedstrijd is Australië, dat zich ook voorbereidt op het wereldkampioenschap van deze zomer in Frankrijk. Voor het Philips Stadion was het de tweede keer dat er een Vrouwen Interland werd gespeeld en het was een waanzinnig succes. Wederom kon het Philips Stadion een record op haar naam schrijven. Nog nooit waren er zoveel toeschouwers aanwezig bij een wedstrijd van onze Oranje Leeuwinnen. Meer dan 30.000 toeschouwers zagen Oranje met 3-0 winnen. Hopelijk worden er in de toekomst nog veel interlands gespeeld in het - volgens Oranjesupporters - meest sfeervolle stadion van Nederland.

INNOVATIE

Een van de kernwaarden van PSV betreft de constante zoektocht naar verbeteringen en oog voor nieuwe ontwikkelingen. Ook in het seizoen 2018-2019 was dit in ruime mate het geval.

Op het gebied van data tracking is in augustus 2018 een uniek traject gestart, waarbij in alle stadions van de Eredivisie op dezelfde manier spelersdata worden verzameld. PSV is een groot pleitbezorger van deze manier van werken geweest. Het heeft enorm veel voordelen, omdat de sportwetenschappers van PSV niet elke wedstrijd meer een eigen kostbaar camerasysteem hoeven op te zetten en de data hoeven te genereren. De uniforme en nauwkeurige wijze waarop dit nu gebeurt levert betere en vergelijkbare informatie op. Tevens is PSV dit seizoen gestart met het gebruik van een mobiel tracking systeem om trainingen te kunnen meten. Naast de vaste systemen op PSV Campus De Herdgang is er dus ook sprake van een mobiel systeem dat kan worden ingezet op velden waar geen vast systeem is en ook bijvoorbeeld tijdens trainingskampen. Dit betekent onder andere dat nagenoeg alle trainingen van het eerste elftal en Jong PSV afgelopen seizoen in kaart zijn gebracht evenals alle wedstrijden van onze hoofdmacht.

Bovenstaand betekent dat er een geweldige hoeveelheid data beschikbaar is gekomen. Om nog meer informatie uit deze data te kunnen halen die van belang kan zijn om de prestaties verder te verbeteren, is er een verdergaande samenwerking in gang gezet met de Fontys IT en de TU/e. Het is bijzonder goed om te constateren dat deze samenwerking niet alleen beperkt blijft tot de prestatiekant, maar ook meer en meer toepassing krijgt bij andere afdelingen van PSV die veel met dataverwerking te maken hebben.

Binnen de jeugdopleiding zijn grote stappen gezet op het gebied van cognitieve training. Naast het gebruik van online systemen om cognitieve vermogens van jeugdspelers te testen en te trainen, is er een compleet plan ontwikkeld om deze aspecten ook in combinatie met voetbalvormen en zelfs met complete veldtrainingen te ontwikkelen. De hoge eisen die tegenwoordig gesteld worden aan snelheid van handelen en beslissen vragen om doelgerichte ontwikkeling van deze cognitieve voetbalvermogens.

De samenwerking met Jumbo op het gebied van de verdere ontwikkeling van de Foodcoach App, heeft geleid tot een sterke verbetering van deze service. Dit aspect is een belangrijk onderdeel van het totale voedingsbeleid dat afgelopen seizoen stap voor stap is ingevoerd en komend seizoen verder vorm zal krijgen zowel bij het eerste elftal als bij de jeugdopleiding. Het totale plan geeft dan de mogelijkheid dat de spelers zowel op de club als in de thuissituatie een optimaal sportvoedingsprogramma kunnen volgen.

In het seizoen 2018-2019 zijn de eerste stappen gezet op weg naar de ontwikkeling van een Sport Performance Centre. Dit beoogt een samenwerking tussen PSV, Philips en de St. Anna Zorggroep. Het doel is een innovatief centrum te ondersteuning van de topvoetbalambities van PSV, in samenhang met de nieuwste medische technologie en de verbetering van de vitaliteit in de Brainportregio. Dit alles maakt deel uit van de visie van PSV gericht op 2030 Creating Stars Together.

Tot slot werden in dit seizoen de eerste contouren zichtbaar van een prachtige nieuwe en functionele accommodatie van de PSV Academy. Hier is ruim plaats gemaakt voor een fantastische krachttrainingsruimte, die een copy is van de ruimte bij het eerste elftal, en van een innovatieve gymzaal. Deze laatste is vooral bedoeld om de jongere jeugd op een zeer uitdagende manier veelzijdig motorisch verder te ontwikkelen. Dit is een uiterst belangrijke basis om op latere leeftijd optimaal in de top te kunnen presteren.

PSV heeft begin 2019 bekendgemaakt dat het Philips Stadion participeert in de testfase van een 5G-netwerk in de gemeente Eindhoven. In het Philips Stadion wordt onder andere onderzocht of het mogelijk is om met 5G-360-graden camera's realtime mee te kijken bij wedstrijden en events. Op De Herdgang staat de combinatie tussen 5G en topsportonderzoek centraal. De eerste pilots worden komend seizoen gedraaid.

INNOVATIE & INVESTERINGEN

INVESTERINGEN

Ook in het seizoen 2018-2019 is er weer veel geïnvesteerd in het Philips Stadion. Op verschillende manieren hebben er verbouwingen en renovaties plaats gevonden met als doel een optimale en gastvrije ervaring voor de bezoeker. In de zomer van 2018 zijn de laatste van 25.000 nieuwe stoeltjes in het stadion vervangen. Alle aanwezige 'kuipjes' zijn nu vervangen door klapstoeltjes. Naast de visuele voordelen is het stadion hierdoor een stuk veiliger en fan vriendelijker geworden.

In de winterperiode is, in samenwerking met Bose en Bazelmans, de geluidsinstallatie op de tribunes en in een groot deel van de zakelijke ruimtes vervangen. De oude installatie was na 20 jaar te hebben gefunctioneerd aan vervanging toe. Deze nieuwe geluidsinstallatie draagt bij aan een betere beleving van een wedstrijd of evenement en komt ook de veiligheid ten goede. Minder zichtbaar maar zeker niet minder belangrijk is de vervanging van het calamiteiten geluid. Deze ingrijpende investering betekende dat door het gehele stadion, in alle binnen- en buitenruimtes, alle speakers en bekabeling is vervangen. Hierdoor is de veiligheid voor onze bezoeker op het hoge niveau gebleven wat PSV nastreeft.
Ten behoeve van de supportersruimtes is er gestart met de verbetering van de cateringpunten op Noord. Vorig seizoen is op de Coen Dillen Promenade en de vijfde etage aan de Zuidzijde de verbouwing van de cateringpunten afgerond. De planning is dat in de komende seizoenen ook de andere zijdes van het stadion verder worden gerenoveerd.

Op PSV Campus De Herdgang is de verbouwing van het jeugdcomplex, de PSV Academy, in augustus 2019 opgeleverd en geopend. Hier is voor bijna EUR 10 miljoen het huidige complex gerenoveerd. De komende seizoenen wordt verder geïnvesteerd in met name de velden, de tribunes rondom het hoofdveld en in de parkeerfaciliteiten.

Naast deze grote projecten zijn er ook nog diverse kleinere investeringen gedaan in het stadion en De Herdgang.
In het stadion is op de sponsoretage de nieuwe Sportslounge in gebruik genomen en heeft de hele etage een facelift gehad. In de Business Club op de vierde etage is gestart met een ingrijpende renovatie van de gehele ruimte. De verwachting is dat dit begin 2020 wordt afgerond. Daarnaast zijn diverse Business Rooms (onder andere Kick-Box Jan Heintze) opgeknapt en is er veel geïnvesteerd in de installaties, veiligheid en het onderhoud van het stadion.

GECONSOLIDEERDE BALANS (VOOR VERWERKING VAN DE VOORGESTELDE RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2019		30 juni 2018
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Vergoedingssommen (1)		66.505		49.291
Materiële vaste activa (2)				
Gebouwen en terreinen	31.818		35.280	
Inrichting en installaties	8.022		7.904	
Overige bedrijfsmiddelen	425		560	
In uitvoering	7.472		1.262	
		47.737		45.007
Financiële vaste activa				
Deelnemingen (3)	14		14	
Leningen en overige langlopende vorderingen (4)	15.129		8.675	
		15.143		8.689
Totaal vaste activa		**129.385**		**102.987**
Vlottende activa				
Voorraden (5)		1.264		867
Vorderingen				
Debiteuren (6)	8.087		11.608	
Latente belastingvorderingen (7)	0		2.127	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0		372	
Participanten	165		0	
Overige vorderingen	10.942		2.509	
Overlopende activa (8)	949		738	
		20.143		17.353
Liquide middelen (9)		13.481		16.437
Totaal vlottende activa		**34.888**		**34.658**
Totaal activa		**164.273**		**137.645**

PASSIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2019		30 juni 2018
Groepsvermogen (10)		38.158		33.521
Voorzieningen (11)		9.917		9.289
Langlopende schulden				
Achtergestelde leningen (12)	31.199		32.491	
Schulden uit hoofde van transfers (13)	24.319		8.330	
Overige schulden (14)	1.935		2.455	
		57.453		43.275
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichting langlopende schulden (15)	2.775		5.628	
Crediteuren	11.210		9.925	
Participanten	1		139	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.681		3.365	
Overige schulden (16)	16.959		14.479	
Overlopende passiva (17)	21.119		18.024	
		58.745		51.560
Totaal passiva		**164.273**		**137.645**

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(Bedragen in EUR x 1.000)		2018-2019		2017-2018
Netto-omzet (18)		**96.639**		**62.098**
Kostprijs van de omzet	5.243		4.839	
Lonen, salarissen en sociale lasten (19)	44.562		34.557	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	5.326		5.407	
Overige bedrijfskosten (20)	29.414		25.237	
Som der bedrijfslasten		84.545		70.040
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen		**12.094**		**-7.942**
Vergoedingssommen	20.723		25.369	
Afschrijving op vergoedingssommen	-21.537		-15.337	
Bijzondere waardeverminderingen	-3.738		-841	
Resultaat vergoedingssommen		-4.552		9.191
Bedrijfsresultaat		**7.542**		**1.249**
Renteresultaat (21)		-1.252		-1.034
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		**6.290**		**215**
Belastingen (22)		-1.654		-55
Resultaat na belastingen		**4.636**		**160**
Geconsolideerd netto-resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon		4.636		160
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de rechtspersoon als onderdeel van het groepsvermogen		0		0
Totaalresultaat van de rechtspersoon		**4.636**		**160**

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(Bedragen in EUR x 1.000)		2018-2019		2017-2018
Resultaat na belastingen		4.636		160
Boekwinst vergoedingssommen	-20.723		-25.369	
Afschrijving op immateriële vaste activa	21.537		15.337	
Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa	3.738		841	
Afschrijving op materiële vaste activa	5.326		5.407	
Renteresultaat	1.252		1.034	
Belastinglast	1.654		55	
Aanpassing tot kasstroom uit operationele activiteiten		12.784		-2.695
Mutatie werkkapitaal:				
Voorraden	-396		791	
Vorderingen	-7.340		8.489	
Kortlopende schulden exclusief aflossingsverplichting langlopende schulden	8.128		10.523	
Afname werkkapitaal		392		19.803
Betaalde interest		-1.291		-1.061
Ontvangen interest		39		27
Toe-/afname in overige voorzieningen		1.101		-693
Kasstroom uit operationele activiteiten		**17.661**		**15.541**
Uitgaven inzake vergoedingssommen		-50.341		-33.338
Investering in materiële vaste activa		-8.321		-6.129
Ontvangsten uit vergoedingssommen		33.110		21.560
Mutatie langlopende vorderingen inzake vergoedingssommen		-6.289		0
Opbrengst verkoop overige materiële vaste activa		-265		124
Mutatie overige financiële vaste activa		165		-1
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-31.942**		**-17.784**
Aflossing langlopende schulden		-5.664		-3.377
Opname nieuwe financiering		1.000		2.150
Mutaties overige langlopende schulden		15.989		0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**11.325**		**-1.227**
Afname geldmiddelen		**-2.956**		**-3.471**
Mutatie overzicht geldmiddelen				
Geldmiddelen openingsbalans		16.437		19.908
Afname geldmiddelen		-2.956		-3.471
Geldmiddelen eindbalans		**13.481**		**16.437**

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

ALGEMEEN

RELATIE MET MOEDERMAATSCHAPPIJ EN VOORNAAMSTE ACTIVITEITEN

De onderneming, gevestigd te Eindhoven, is een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door de Stichting PSV Voetbal en de Eindhovense Voetbalvereniging PSV.

De voornaamste activiteiten van PSV N.V. bestaan uit betaald voetbalactiviteiten en de daarmee samenhangende commerciële en overige activiteiten.

TOEGEPASTE STANDAARDEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

TOEPASSING VAN ARTIKEL 402 BOEK 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

CONTINUÏTEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling van continuïteit is gebaseerd op de cashflow prognose voor het seizoen 2019-2020 welke een voldoende saldo liquide middelen ter vrije beschikking van de onderneming aantoont.

KNVB LICENTIE

Bij de structuurwijziging per 1 juli 1999 is met het Bestuur Betaald Voetbal van de KNVB overeengekomen dat de Eindhovense Voetbalvereniging PSV al haar voetbal-activiteiten overdraagt aan PSV N.V., met uitzondering van de KNVB licentie en de amateursector. PSV N.V. stelt de benodigde middelen ter beschikking aan de Eindhovense Voetbalvereniging PSV.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De cijfers over 2017-2018 zijn daar waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2018-2019 mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de lijst van deelnemingen bij de toelichting op de enkelvoudige balans.

GRONDSLAGEN VOOR DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Transacties luidend in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaat-schappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en

passiva in vreemde valuta die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de onderneming gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en verliesrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

OVERIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

VERGOEDINGSSOMMEN

Vergoedingssommen, hand- en tekengelden en advies- en bemiddelingskosten inzake spelers waarmede een bindende arbeidsovereenkomst is aangegaan worden geactiveerd als vergoedingssommen tot ten hoogste de aan derden gedane uitgaven en verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen vinden lineair plaats over de looptijd van de arbeidsovereenkomst waarbij de restwaarde op nihil is gesteld. Per balansdatum wordt door de directie per kasstroom genererende eenheid beoordeeld of er sprake is van een duurzame waardevermindering. Hoewel individuele spelers niet apart worden gezien van de kasstroom genererende eenheid kan het in bepaalde gevallen voorkomen dat een speler niet langer in de kasstroom genererende eenheid wordt opgenomen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een mogelijk blijvende arbeidsongeschiktheid, waarbij het de inschatting van de directie is dat het niet waarschijnlijk is dat de speler nog wedstrijden voor PSV zal kunnen spelen. De boekwaarde van de desbetreffende speler wordt bij het niet langer opnemen in de kasstroom generende eenheid ten laste van de winst en verliesrekening gebracht. Een kasstroom genererende eenheid bestaat uit een spelersgroep. Een spelersgroep is de verzameling van spelers die hetzij voor een transferbedrag, een opleidingsvergoeding of een training compensation, dan wel zonder dat er een vergoeding voor is betaald deel uitmaken van een team van PSV. Voorwaarde is dat zij dit middels een afgesloten arbeidsovereenkomst doen, hetzij een reeds lopende arbeidsovereenkomst dan wel voor een nog aan te vangen looptijd van een gesloten arbeidscontract. Specifiek betekent dit zelf opgeleide spelers, spelers aangetrokken voor een transferbedrag, spelers waarvoor een opleidingsvergoeding of training compensation betaald is, dan wel een transfervrije speler, in het bezit van een arbeidsovereenkomst. Bij PSV is op basis van de onderlinge samenhang en inzetbaarheid van de spelers één kasstroom genererende eenheid bestaande uit een spelersgroep waarbij de spelers kunnen uitkomen voor de A-selectie, Jong PSV of één van de teams in de jeugdopleiding. Bij de overgang van spelerscontracten worden de nog resterende geactiveerde vergoedingssommen ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Dit gebeurt in dezelfde periode als waarin de verkoopopbrengst is verantwoord. Vergoedingen bij verlenging van contracten worden op dezelfde wijze verwerkt als vergoedingssommen. Bij tussentijdse verlenging van contracten vindt afschrijving van de nog aanwezige boekwaarde plaats gedurende de na verlenging resterende looptijd.

RECHTEN

Logo, merknaam, portretrechten en televisierechten worden op nihil gewaardeerd.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

STADION EN OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
- Gebouwen: 15 tot 30 jaar;
- Inrichting en installaties: 5 tot 15 jaar;
- Overige bedrijfsmiddelen: 3 tot 5 jaar.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve netto-vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan

wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.
Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

TERUGNAME BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Indien er indicaties zijn die ertoe leiden dat een in een eerdere periode in aanmerking genomen bijzonder waardeverminderingsverlies niet langer bestaat of verminderd is, wordt een dergelijk bijzonder waardeverminderingsverlies uitsluitend teruggenomen als er sprake is van een schattingswijziging bij de bepaling van de realiseerbare waarde.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzonder waardeverminderingsverlies was opgenomen.

VOORRADEN

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs met toepassing van het fifo-stelsel. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

VORDERINGEN

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi welke voor zover niet anders vermeld ter vrije beschikking staan van de vennootschap. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

EIGEN VERMOGEN

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogens-instrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:
- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt eveneens een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

OPBRENGSTVERANTWOORDING

Hieronder wordt onder andere begrepen de opbrengsten uit hoofde van recettes, Seizoen Club Cards, premies Europees voetbal, sponsorbijdragen, televisierechten, merchandising en de exploitatieopbrengsten inzake het stadion. De netto-omzet omvat de genoemde opbrengsten onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen.

De netto omzet van de te onderscheiden opbrengst-categorieën wordt als volgt in het boekjaar verantwoord:
- Recettes, Seizoen Club Cards, premies en overige wedstrijdopbrengsten in de periode dat de wedstrijden worden gespeeld.
- Sponsoring lineair naar rato van de looptijd van de overeenkomst. De variabele elementen op het moment dat de bijbehorende voorwaarden zijn vervuld.
- Merchandising bij levering van de artikelen.
- Media naar rato van het aantal gespeelde wedstrijden en naar rato van de looptijd van de overeenkomst.
- Stadionexploitatie lineair verdeeld over het boekjaar.

KOSTPRIJS VAN DE OMZET

Kostprijs van de omzet betreft de kostprijs van de verkochte PSV merchandise-artikelen en kostprijs van de stadionexploitatie. Deze kosten zijn opgenomen tegen historische kosten.

AANDEEL IN RESULTAAT VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

PENSIOENEN

In beginsel vallen alle Nederlandse contractspelers die zijn verbonden aan een Nederlandse Betaald Voetbal Organisatie (BVO) onder de pensioenregeling van de Stichting Contractspelersfonds KNVB (CFK). Deze regeling is vastgelegd in de CAO Betaald Voetbal en verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. De regeling voorziet in een ouderdomspensioen (kapitaal bij leven) en voor de actieve deelnemer in een nabestaanden- en wezenpensioen.

De pensioenen van de trainers, coaches en overig personeel zijn ondergebracht bij een verzekerings-

maatschappij. De collectieve pensioenregeling voor de trainers en coaches streeft naar een ouderdomspensioen (kapitaal bij leven) en voor de actieve deelnemer een nabestaanden- en wezenpensioen. De collectieve pensioenregeling voor het overig personeel is een uitkeringsovereenkomst op basis van het gemiddelde salaris en resulteert in een gegarandeerde aanspraak op de pensioenrichtleeftijd. Voor actieve deelnemers is een (tijdelijk) nabestaandenpensioen verzekerd.

Deze regelingen worden gekwalificeerd als toegezegde-bijdrageregelingen. Bij toegezegde-bijdrageregelingen betaalt PSV vaste bijdragen aan pensioenverzekeraars en -fondsen en heeft PSV geen verdere betalingsverplichtingen dan deze vaste bijdragen. De bijdragen worden als kostenpost opgenomen in de periode waar de bijdragen aan toe te rekenen zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

VERGOEDINGSSOMMEN

Dit betreft de opbrengst uit hoofde van ontvangen vergoedingssommen bij vertrek van spelers onder aftrek van de restant boekwaarde van in het verleden betaalde vergoedingssommen. Tevens zijn hier de opbrengsten uit hoofde van verhuur van spelers en opleidingsvergoedingen inbegrepen. De opbrengst wordt verantwoord in het boekjaar waarin de transfer plaatsvindt.

AFSCHRIJVING OP (IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

Op investeringen wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Boekresultaten immateriële vaste activa worden verantwoord als vergoedingssommen. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

BELASTINGEN

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes.

In het kasstroomoverzicht worden enkel de werkelijke kasstromen in het boekjaar uit hoofde van operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten opgenomen. Door uitgestelde ontvangsten en betalingen in verband met deze activiteiten sluiten de hiervoor in het kasstroomoverzicht opgenomen mutaties niet rechtstreeks aan op de mutaties in de daarmee samenhangende posten in de balans.

BEPALING REËLE WAARDE

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Ten behoeve van waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

(BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	2018-2019	2017-2018
Vergoedingssommen (1)		
Beginsaldo:		
Aanschafwaarde	81.326	56.026
Afschrijvingen	-32.035	-31.977
Boekwaarde per 1 juli	49.291	24.049
Mutaties in de boekwaarde:		
Investeringen	52.454	46.363
Afschrijvingen	-21.537	-15.338
Bijzondere waardeverminderingen	-3.738	-841
Desinvesteringen aanschafwaarde	-28.439	-21.063
Desinvesteringen afschrijvingen	18.474	16.121
Totaal van de mutaties	17.214	25.242
Eindsaldo:		
Aanschafwaarde	105.341	81.326
Afschrijvingen	-38.836	-32.035
Boekwaarde per 30 juni	**66.505**	**49.291**

De afschrijvingen vinden lineair plaats over de looptijd van de contracten, in het algemeen varieert de looptijd van de contracten tussen de 1 en 5 jaar.

In een aantal gevallen zijn voor onvoorziene waardeverminderingen uit hoofde van permanente arbeidsongeschiktheid verzekeringspolissen afgesloten.

De post bijzondere waardeverminderingen betreft de daling van de realiseerbare waarde onder de boekwaarde van spelers als gevolg van een daling van de verwachte transfersommen onder de boekwaarde.

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

	Gebouwen/ terreinen	Inrichting/ installaties	Overige bedrijfsm.	In uitvoering	2018-2019 totaal	2017-2018 totaal
Beginsaldo:						
Aanschafwaarde	109.171	22.907	3.155	1.262	136.495	130.544
Afschrijvingen	-73.891	-15.003	-2.594	0	-91.488	-86.134
Boekwaarde per 1 juli	35.280	7.904	561	1.262	45.007	44.410
Mutaties in de boekwaarde:						
Investeringen	92	1.633	121	6.475	8.321	6.129
Afschrijvingen	-3.554	-1.515	-257	0	-5.326	-5.408
Desinvesteringen aanschafwaarde	-138	-924	0	0	-1.062	-142
Desinvesteringen afschrijvingen	138	924	0	0	1.062	54
Overboekingen	0	0	0	-265	-265	-36
Totaal van de mutaties	-3.462	118	-136	6.210	2.730	597
Eindsaldo:						
Aanschafwaarde	109.125	23.616	3.276	7.472	143.489	136.495
Afschrijvingen	-77.307	-15.594	-2.851	0	-95.752	-91.488
Boekwaarde per 30 juni	**31.818**	**8.022**	**425**	**7.472**	**47.737**	**45.007**

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen (3)

De totale boekwaarde van de niet-geconsolideerde deelnemingen kan als volgt worden samengevat:

	30 juni 2019	30 juni 2018
Eredivisie NV	14	14
	14	**14**

Een uitgebreide specificatie van deelnemingen is opgenomen in de toelichting bij de enkelvoudige balans van PSV N.V.

LENINGEN EN OVERIGE LANGLOPENDE VORDERINGEN (4)

	Leningen	Waarborgsom	Overige langlopende vorderingen	Totaal
Stand per 1 juli	520	6	8.149	8.675
Verstrekkingen	165	0	14.438	14.603
Aflossingen	0	0	-8.149	-8.149
Stand per 30 juni	**685**	**6**	**14.438**	**15.129**

Het bedrag van EUR 14.438.000 onder 'Overige langlopende vorderingen' betreft vorderingen uit hoofde van spelerstransfers.

VOORRADEN (5)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Handelsgoederen		
Merchandising	1.264	867
	1.264	**867**

VORDERINGEN

	30 juni 2019	30 juni 2018
Debiteuren (6)		
Debiteuren inzake vergoedingssommen	6.354	8.776
Overige debiteuren	2.186	3.272
Voorziening debiteuren	-453	-440
	8.087	**11.608**

Alle vorderingen opgenomen onder de post debiteuren zijn aan te merken als kortlopend. Het verloop van de voorziening debiteuren is als volgt:

	2018-2019	2017-2018
Saldo per 1 juli	440	364
Toevoegingen	391	316
Vrijval	-378	-240
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 30 juni	**453**	**440**

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN (7)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Beginbalans per 1 juli	2.127	343
Toevoegingen	1	1.784
Onttrekkingen	-2.128	0
Saldo per 30 juni	**0**	**2.127**

De post betreft een latente belastingvordering uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie en is per 30 juni 2019 volledig gerealiseerd. Deze post moet worden gezien in samenhang met de post latente belastingverplichtingen ten bedrage van EUR 6,5 miljoen.

OVERLOPENDE ACTIVA (8)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Overlopende activa	949	738
	949	**738**

Liquide middelen (9)

Het saldo liquide middelen op 30 juni 2019 ten bedrage van EUR 13,5 miljoen (per 30 juni 2018: EUR 16,5 miljoen) staat volledig ter vrije beschikking van de onderneming.

Groepsvermogen (10)

Voor een nadere specificatie van het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

VOORZIENINGEN (11)

	Latente belastingverplichtingen	Groot onderhoud	Overige	2018-2019 totaal	2017-2018 totaal
Beginbalans per 1 juli	6.959	1.688	642	9.289	8.149
Toevoegingen	3.287	329	1.355	4.971	4.953
Vrijval	0	0	-125	-125	-345
Onttrekkingen	-3.760	-458	0	-4.218	-3.468
Eindbalans per 30 juni	**6.486**	**1.559**	**1.872**	**9.917**	**9.289**

De latente belastingverplichtingen hebben betrekking op verschillen tussen de bedrijfseconomische waardering en fiscale waardering van balansposten en zijn vrijwel geheel als langlopend te beschouwen.

De voorziening groot onderhoud betreft het onderhoud aan het Philips Stadion.
Hiervoor is een onderhoudsplan opgesteld met een looptijd tot 2022.

De overige voorzieningen van EUR 1,9 miljoen zijn gevormd om toekomstige risico's, waarvan de uitstroom van middelen waarschijnlijk is, af te dekken.
Naar verwachting heeft (het merendeel van) dit bedrag een looptijd langer dan 1 jaar.

LANGLOPENDE SCHULDEN

ACHTERGESTELDE LENINGEN (12)

	Nominaal bedrag bij aanvang	Gemiddelde rente in % 2018-2019	Gemiddelde rente in % 2017-2018	Rente vast tot	Aflossingsverplichtingen na 5 jaar	Aflossingsverplichtingen van 1-5 jaar	Boekwaarde 30 juni 2019	Boekwaarde 30 juni 2018
PSV Partnerfonds	30.000	1,5	1,5	2032	30.000	0	30.000	30.000
Achtergestelde leningen A	14.909	5,0	5,0	2021	0	700	700	1.991
Achtergestelde lening B	500	0,0	0,0	nvt	0	500	500	500
	45.409				**30.000**	**1.199**	**31.199**	**32.491**

PSV Partnerfonds; met een vijftal partijen zijn achtergestelde leningen aangegaan tegen gelijke voorwaarden, vastgelegd in een mantelovereenkomst. Deze middelen dienen voor zowel belangrijke vastgoed investeringen als ook ter versterking van het 'garantievermogen'. Uiterlijk 2032 dienen de betreffende leningen afgelost te zijn. De eerste 10 jaar zijn aflossingsvrij. Er wordt een rentepercentage van 1,5 % vergoed.

Onder de 'achtergestelde leningen A' is een vijftal leningen opgenomen met een resterende looptijd van één jaar. Deze leningen dienen ultimo 2020 te worden afgelost. Samen vertegenwoordigen deze leningen een nominaal bedrag van EUR 14,9 miljoen. Over dit vijftal leningen is een rentepercentage van 5% vergoed, aflossing vindt hier op basis van annuïteiten plaats.

'Achtergestelde lening B' betreft een lening met een resterende looptijd van minimaal 2 jaar. Deze lening dient na 30 juni 2021 te worden afgelost. Over deze lening is geen rente verschuldigd.

Alle achtergestelde leningen zijn van gelijke rangorde en zijn voor de totaliteit achtergesteld bij alle overige lang- en kortlopende schulden van PSV N.V.

SCHULDEN UIT HOOFDE VAN TRANSFERS (13)

	30 juni 2019	30 juni 2018
schulden uit hoofde van transfers	24.319	8.330
	24.319	**8.330**

Betreft onder andere de verplichtingen uit hoofde van de transfers van Bruma en Gutiérrez. Tevens is een bedrag van EUR 0,6 miljoen aan voorwaardelijke verplichtingen opgenomen. Deze zijn opgenomen voor zover PSV het aannemelijk acht dat de condities die aan deze verplichtingen zijn verbonden gerealiseerd gaan worden.

OVERIGE SCHULDEN (14)

	Nominaal bedrag bij aanvang	Gemiddelde rente in % 2018-2019	Gemiddelde rente in % 2017-2018	Rente vast tot	Aflossingsverplichtingen na 5 jaar	Aflossingsverplichtingen van 1-5 jaar	Boekwaarde 30 juni 2019	Boekwaarde 30 juni 2018
a) derden kredietverstrekkers	20.000	4,0	4,0	2017-2020	121	181	302	1.362
b) derden kredietverstrekkers	2.150	3,5	3,5	2017-2022	0	753	753	1.093
c) derden kredietverstrekkers	1.000	2,0	0,0	2019-2029	499	381	880	0
	23.150				**620**	**1.315**	**1.935**	**2.455**

	Looptijd leningen	**Verstrekte zekerheden**
a) derden kredietverstrekkers	1995/2020	Recht van eerste hypotheek op een gedeelte van het erfpachtsrecht dat betrekking heeft op het Philips Stadion. Dit recht is verstrekt voor een bedrag van EUR 30 miljoen.
b) derden kredietverstrekkers	2017-2022	Financiering koop stadionstoelen. De lening vertegenwoordigt een nominaal bedrag van EUR 2.150.000 en er wordt een rentepercentage van 3,5175% gehanteerd. Aflossing vindt plaats op basis van annuiteiten.
c) derden kredietverstrekkers	2019-2029	Financiering lease stadiongeluid. De lening vertegenwoordigt een nominaal bedrag van EUR 1.000.000. Aflossing vindt plaats op de eerste van elke maand op basis van annuiteiten. Per februari 2019 is de nieuwe geluidsinstallatie in het Philips Stadion in gebruik genomen. Voor deze investering is gedeeltelijk een financial lease overeenkomst gesloten ten bedrage van EUR 1 miljoen. De overeenkomst heeft een looptijd van 120 maanden en een betalingsverplichting van EUR 10.000 inclusief rente per maand. Onder voorwaarde dat aan alle betalingsverplichtingen is voldaan gaat aan het eind van deze looptijd het juridisch eigendom over naar PSV.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Aflossingsverplichting langlopende schulden (15)
Betreft het kortlopende gedeelte op de aflossingsverplichting van langlopende schulden.

	30 juni 2019	30 juni 2018
Achtergestelde leningen	1.291	1.229
Overige langlopende schulden	1.484	4.399
	2.775	**5.628**

Kredietfaciliteiten
Het totaal van de aan PSV N.V. door de Rabobank in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteiten bedraagt EUR 0,5 miljoen.

OVERIGE SCHULDEN (16)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Nog te betalen bedragen uit hoofde van transfers	13.137	11.024
Overige schulden	3.822	3.455
	16.959	**14.479**

OVERLOPENDE PASSIVA (17)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Vooruitontvangen inkomsten	17.205	16.371
Overige overlopende passiva	3.914	1.653
	21.119	**18.024**

De vooruitontvangen inkomsten bestaan voor EUR 9,0 miljoen uit ontvangen betalingen voor Seizoen Club Cards voor het nieuwe seizoen (per 30 juni 2018: EUR 8,8 miljoen). Tevens is voor een totaal van EUR 8,2 miljoen vooruitontvangen met betrekking tot sponsoring en stadionexploitatie (per 30 juni 2018: EUR 7,6 miljoen).

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Huur- en leaseverplichtingen
PSV is een leaseverplichting aangegaan met betrekking tot het wagenpark voor personeelsleden met een resterende looptijd tot 2 jaar. De totale leaseverplichting per 30 juni 2019 bedraagt circa EUR 1,7 miljoen (per 30 juni 2018: EUR 2,7 miljoen), waarvan EUR 1,1 miljoen binnen 1 jaar en EUR 0,6 miljoen tussen 1 en 5 jaar.

In het seizoen 2016-2017 is een leaseovereenkomst gesloten voor de LED-boarding in het Philips Stadion met een looptijd tot het einde van het seizoen 2021-2022. De totale leaseverplichting per 30 juni 2019 bedraagt EUR 460.000, waarvan komend boekjaar EUR 153.600 ten laste van het resultaat wordt gebracht.

Aankoop- en verkoopcontracten van spelers
Uit de voorwaarden van bepaalde aankoopcontracten van aangetrokken spelers kunnen aanvullende verplichtingen ontstaan jegens de verkopende club in het geval dat in de toekomst het eerste elftal van PSV zich kwalificeert voor de groepsfase van de UEFA Champions League of UEFA Europa League of in het geval dat andere, in de aankoopcontracten nader omschreven toekomstige gebeurtenissen, zich voordoen.

In overeenstemming met de waarderingsgrondslagen inzake vergoedingssommen, die als gevolg van bovenbeschreven aankoopcontracten in de toekomst mogelijk verschuldigd zijn aan verkopende clubs, zullen dergelijke verplichtingen worden opgenomen op het moment dat aan de betreffende voorwaardelijke afspraken is voldaan. Per balansdatum zijn daarom geen verplichtingen opgenomen met betrekking tot deze toekomstige gebeurtenissen. De omvang van de betreffende voorwaardelijke verplichtingen, welke per balansdatum kan worden ingeschat, bedraagt naar verwachting EUR 0,4 miljoen.

In contracten ter zake van de verkoop van spelers zijn vergelijkbare voorwaarden zoals hiervoor vermeld bij aankoopcontracten opgenomen waaruit aanvullende rechten van PSV kunnen ontstaan. De omvang van deze voorwaardelijke rechten, welke per balansdatum redelijkerwijs kan worden ingeschat, bedraagt EUR 1 miljoen.

PSV heeft met spelers, clubs en makelaars voorwaardelijke afspraken gemaakt aangaande een aandeel in de transfersom na doorverkoop van betreffende speler.

Overige verplichtingen
Per 30 juni 2019 heeft PSV geen niet uit de balans blijkende investeringsverplichtingen in vergoedingssommen (per 30 juni 2018 EUR 12,4 miljoen). De niet uit de balans blijkende investeringsverplichtingen in materiële vaste activa bedragen per 30 juni 2019 EUR 5,1 miljoen (per 30 juni 2018 EUR 6,3 miljoen).

Met de Gemeente Eindhoven is een erfpachtsovereenkomst gesloten met betrekking tot de grond onder het Philips Stadion en trainingscomplex De Herdgang. De jaarlijkse canon bedraagt EUR 2,2 miljoen. Tevens is er met de Gemeente Eindhoven een overeenkomst gesloten voor de huur van een parkeerterrein gelegen naast het Philips Stadion. De jaarlijkse huurlast bedraagt EUR 0,3 miljoen. Beide overeenkomsten zijn aangevangen per 15 juli 2011 en hebben een looptijd van 40 jaar.
Tot zekerheid voor de nakoming door PSV van de verplichting tot betaling van de erfpachtcanon aan de Gemeente Eindhoven, is door PSV aan de Gemeente een pandrecht verstrekt gedurende de periode 1 maart - 15 juli van ieder jaar ter grootte van de canon op een bepaalde bankrekening waarop de opbrengsten uit Seizoen Club Cards worden geïncasseerd.

PSV huurt gedurende de periode 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2034 600 parkeerplaatsen in de naast het Philips Stadion gelegen parkeergarage voor een huurprijs inclusief servicekosten van EUR 0,8 miljoen per jaar.

OVERIGE INFORMATIE

Financiële instrumenten en risicobeheer

Liquiditeitsrisico
PSV streeft ernaar om flexibiliteit in de financiering te waarborgen door een voldoende groot deel van de geldmiddelen uit te zetten zonder beperkende voorwaarden aan de opeisbaarheid. Hiertoe worden de verwachte kasstromen van het eerstkomende jaar in gedetailleerde vorm beoordeeld. Het doel is te allen tijde voldoende liquiditeit ter beschikking te hebben om de liquiditeitsbehoefte in de eerstkomende jaren zeker te stellen. De onderneming maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en van hedge activiteiten. Voor een nader inzicht in specifieke elementen van het liquiditeitsrisico zoals de looptijden van de financiële verplichtingen en de niet uit de balans blijkende verplichtingen wordt verwezen naar de geconsolideerde balans en de toelichting daarop.

Kredietrisico
Het kredietrisico bestaat uit het verlies dat zou ontstaan indien op de verslagdatum tegenpartijen in gebreke zouden blijven hun contractuele verplichtingen na te komen. PSV loopt voornamelijk kredietrisico als gevolg van te vorderen transfersommen. Door de hoogte van individuele transfersommen kunnen in een aantal gevallen hoge debiteurenvorderingen ontstaan bij betaald voetbalorganisaties. Om dit risico te beperken worden in toenemende mate, met name in het buitenland, zekerheden gevraagd middels bankgaranties. De betaald voetbalorganisaties zijn aangesloten bij de FIFA waar eventuele geschillen en/of claims aanhangig gemaakt kunnen worden.

Renterisico
PSV loopt geen substantiële renterisico's en voert om deze reden geen actief risicobeheer ten aanzien van renterisico's.

De geschatte marktwaarde van de overige financiële activa en passiva wijken niet materieel af van de boekwaarden welke gebaseerd zijn op de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING (BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

NETTO-OMZET (18)

	2018-2019	2017-2018
Wedstrijdopbrengsten		
Recettes competitie en KNVB beker	1.961	2.470
Recettes Europees voetbal	4.381	126
Seizoen Club Cards	9.292	9.115
Premies Europees voetbal	29.325	1.571
Overige wedstrijdopbrengsten	595	309
Subtotaal	**45.554**	**13.591**
Sponsoring	18.305	16.553
Merchandising	4.738	5.302
Media	9.005	9.064
Stadionexploitatie	15.771	14.240
Overige opbrengsten	3.266	3.348
	96.639	**62.098**

Alle netto-omzet is in Nederland gerealiseerd.

LONEN, SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN (19)

	2018-2019	2017-2018
Lonen en salarissen	41.804	32.021
Sociale lasten	2.044	1.787
Pensioenlasten	714	749
	44.562	**34.557**

AANTAL WERKNEMERS (FULLTIME BASIS)

	30 juni 2019	30 juni 2018
Contractspelers A-selectie, Jong PSV en jeugdopleiding	65	62
Technische staf en voetbalondersteunende staf	75	71
Vrouwenvoetbal (speelsters en staf)	14	13
Overige personeelsleden	99	85
	253	**231**

Alle medewerkers zijn werkzaam binnen Nederland.

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (20)

	2018-2019	2017-2018
Overige personeelskosten	4.045	2.627
Wedstrijdkosten	4.528	3.178
Huisvestingskosten	8.847	8.517
Beheerskosten	11.994	10.915
	29.414	**25.237**

De beheerskosten betreffen met name commerciële kosten (EUR 3,1 miljoen), reis-/verblijfskosten (EUR 3 miljoen) en kantoorkosten (EUR 2,8 miljoen).

RENTERESULTAAT (21)

	2018-2019	2017-2018
Rentebaten	39	27
Rentelasten	1.291	1.061
	-1.252	**-1.034**

BELASTINGEN (22)

De verschillen tussen de verwachte belastinglast volgens het nominale tarief (25%) en de feitelijke belastinglast (26,3%) over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening kunnen als volgt worden samengevat:

	2018-2019	%	2017-2018	%
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	6.290		215	
Verwachte belasting op basis van nominaal tarief	-1.573	25%	-54	25%
Overige	-81		-1	
Feitelijke belastinglast	**-1.654**	26,3%	**-55**	25,6%
De componenten van deze belastinglast zijn:				
Acute belastingen	-1		0	
Latente belastingen	-1.653		-55	
	-1.654		**-55**	

Inzake compensabele verliezen zijn in de balans per 30 juni 2019 geen latente belastingvorderingen meer opgenomen (per 30 juni 2018: EUR 2,1 miljoen).

ENKELVOUDIGE BALANS (VOOR VERWERKING VAN DE VOORGESTELDE RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2019		30 juni 2018
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Vergoedingssommen		66.505		49.291
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	31		36	
Inrichting en installaties	303		254	
Overige bedrijfsmiddelen	425		560	
In uitvoering	179		0	
		939		850
Financiële vaste activa (1)				
Deelnemingen en groepsmaatschappijen	64.709		62.477	
Leningen en overige langlopende vorderingen	15.129		8.675	
		79.838		71.152
Totaal vaste activa		**147.281**		**121.293**
Vlottende activa				
Voorraden		1.264		867
Vorderingen				
Debiteuren	6.882		10.465	
Latente belastingvorderingen	0		2.127	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0		372	
Overige vorderingen	10.860		2.416	
Overlopende activa	949		524	
		18.691		15.904
Liquide middelen		11.772		14.396
Totaal vlottende activa		**31.726**		**31.167**
Totaal activa		**179.007**		**152.460**

PASSIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2019		30 juni 2018
Eigen vermogen (2)				
Geplaatst kapitaal	100		100	
Agio	6.869		6.869	
Overige reserves	26.287		26.127	
Reserve u.h.v. certificaten	265		265	
Onverdeeld resultaat boekjaar	4.636		160	
		38.157		33.521
Voorzieningen				
Latente belastingverplichtingen	6.486		6.959	
Overige voorzieningen (3)	1.872		592	
		8.358		7.551
Langlopende schulden				
Achtergestelde leningen	31.199		32.490	
Schulden uit hoofde van transfers	24.319		8.330	
Overige schulden	970		2.455	
		56.488		43.275
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichting langlopende schulden	2.775		5.628	
Crediteuren	5.183		8.251	
Groepsmaatschappijen	23.596		20.012	
Participanten	124		138	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.293		2.234	
Overige schulden	16.946		15.252	
Overlopende passiva	21.089		16.598	
		76.004		68.113
Totaal passiva		**179.007**		**152.460**

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

(Bedragen in EUR x 1.000)	2018-2019	2017-2018
Resultaat deelnemingen	2.217	1.362
Resultaat PSV N.V. na belastingen	2.419	-1.202
Resultaat na belastingen	**4.636**	**160**

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen
De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2018-2019 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en verliesrekening van de onderneming is gebruik gemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en verliesrekening.

De cijfers voor 2017-2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018-2019 mogelijk te maken.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en verliesrekening, met uitzondering van het volgende:

Resultaat deelnemingen
Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

(BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (1)

	Deel-nemingen	Groeps-maatschappijen	Leningen en overige langlopende vorderingen	2018-2019 totaal	2017-2018 totaal
Saldo per 1 juli	14	62.463	8.675	71.152	62.619
Mutaties in het boekjaar					
Aandeel in het resultaat	0	2.232	0	2.232	1.362
Verstrekkingen / toename	0	0	12.118	12.118	8.165
Aflossingen / afname	0	0	-5.664	-5.664	-994
Toevoeging voorziening oninbaarheid	0	0	0	0	0
Saldo per 30 juni	**14**	**64.695**	**15.129**	**79.838**	**71.152**

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN

	Percentage deelneming		Bedrag	Bedrag
	Groeps-maatschappijen	Overige deelnemingen	2018-2019	2017-2018
Geconsolideerd				
PSV Stadionexploitatie BV, Eindhoven, NL	100		64.695	62.463
Niet geconsolideerd				
Eredivisie NV, Zeist, NL		5,56	14	14
			64.709	**62.477**

EIGEN VERMOGEN (2)

	Kapitaal	Agio	Overige reserves	Reserve u.h.v. certificaten	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 juli 2017	**100**	**6.869**	**23.288**	**265**	**2.839**	**33.361**
Resultaatbestemming	0	0	2.839	0	-2.839	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	160	160
Totaal van de mutaties	0	0	2.839	0	-2.679	160
Stand per 30 juni 2018	**100**	**6.869**	**26.127**	**265**	**160**	**33.521**
Stand per 1 juli 2018	**100**	**6.869**	**26.127**	**265**	**160**	**33.521**
Resultaatbestemming	0	0	2.839	0	-2.839	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	4.636	4.636
Totaal van de mutaties	0	0	2.839	0	1.797	4.636
Stand per 30 juni 2019	**100**	**6.869**	**28.966**	**265**	**1.957**	**38.157**

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk en het geplaatst en volgestort kapitaal van PSV N.V. per 30 juni 2019 is als volgt:

	EUR
Maatschappelijk kapitaal:	
22.489 gewone aandelen van nominaal EUR 10	224.890
10 prioriteitsaandelen van nominaal EUR 10	100
1 bijzonder aandeel van nominaal EUR 10	10
	225.000
Geplaatst en volgestort kapitaal:	
9.989 gewone aandelen van nominaal EUR 10	99.890
10 prioriteitsaandelen van nominaal EUR 10	100
1 bijzonder aandeel van nominaal EUR 10	10
	100.000

Reserve uit hoofde van certificaten

De reserve uit hoofde van certificaten betreft de waarde van de via Stichting Vrienden PSV verkochte certificaten ten behoeve van de zogenaamde certificaatplaatsen op de tribunes.

Onverdeeld resultaat

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belasting over het boekjaar 2018-2019 van EUR 4,6 miljoen toe te voegen aan de overige reserves.

OVERIGE VOORZIENINGEN (3)

	2018-2019	2017-2018
Beginbalans per 1 juli	592	2.709
Toevoeging	1.355	75
Vrijval	-75	-253
Onttrekking	0	-1.939
Eindbalans per 30 juni	**1.872**	**592**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
De groepsmaatschappij PSV Stadionexploitatie BV is opgenomen in de fiscale eenheid met PSV N.V. voor zowel de vennootschapsbelasting als omzetbelasting.

PSV N.V. heeft voor deze groepsmaatschappij een aansprakelijkheidsverklaring afgegeven ingevolge artikel 403 titel 9 Boek 2 BW.

Bezoldiging bestuurders
Op grond van artikel 2:383 lid 1 BW is vrijstelling van toepassing op de toelichting bezoldiging bestuurders aangezien de bestuurder van PSV NV één natuurlijk persoon betreft.
De leden van de Raad van Commissarissen hebben in de verslagperiode afgezien van enige vergoeding verband houdende met het uitoefenen van de functie van commissaris.

HONORARIUM ACCOUNTANT

Het honorarium van de accountant bedroeg:

	2018-2019	2017-2018
Onderzoek van de jaarrekening	109	109
Andere controleopdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	35	35
Andere niet-controledienst en	0	0
	144	**144**

Eindhoven, 25 september 2019

Raad van Commissarissen
Ir. J.H.L. Albers (voorzitter)
F. Arnesen (tot 1 januari 2019)
J.F. van Breukelen (per 1 juli 2019)
Ir. L.J.T. van der Els
Drs. A.L. van Veen
H.W.M. van der Wallen

Directie
Ing. A.H.E.M. Gerbrands

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE RESULTAATBESTEMMING

Artikel 33 van de statuten luidt als volgt:

1) "Uitkering van winst ingevolge het bepaalde in dit artikel geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
2) Uit de winst die in het laatst verstreken boekjaar is behaald, wordt allereerst, zo mogelijk, op de prioriteitsaandelen en op het bijzonder aandeel uitgekeerd zeven procent (7%) van hun nominaal bedrag. Op de prioriteitsaandelen en het bijzonder aandeel zal geen verdere uitkering geschieden.
3) Voor zover de na toepassing van lid 2 resterende winst niet wordt gereserveerd, staat zij ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
4) Uitkeringen vinden alleen plaats voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
5) Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat."

Voorstel resultaatbestemming seizoen 2018-2019
Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belasting over het boekjaar 2018-2019 van EUR 4,6 miljoen toe te voegen aan de overige reserves.

VERDELING AANDELENKAPITAAL

De verdeling van het geplaatst en volgestort aandelenkapitaal is als volgt:

	Aantal	%
Stichting PSV Voetbal		
gewone aandelen	9.989	99,89
prioriteitsaandelen	10	0,10
	9.999	**99,99**
Eindhovense Voetbalvereniging PSV		
bijzonder aandeel	1	0,01
	10.000	**100,00**

BIJZONDER AANDEEL

Onder het geplaatste aandelenkapitaal is één bijzonder aandeel van nominaal EUR 10 begrepen. Dit aandeel is in bezit van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV. Aan het bijzonder aandeel is een goedkeuringsrecht verbonden ten aanzien van een aantal besluiten van PSV N.V. Goedkeuring van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV is vereist voor: het wijzigen van de naam of een handelsnaam van PSV of het wijzigen van de doelomschrijving van PSV N.V.; het wijzigen van het PSV-logo of de PSV-clubkleuren; het wijzigen van de PSV-voetballocatie; het wijzigen van de locatie; de structuur of de inrichting van de door PSV N.V. gecoördineerde jeugdopleiding; het zelfstandig aanvragen van een licentie voor betaald voetbal bij de KNVB. Bestuurders van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV zijn: R.W.J.P.M. Verkerk, B.M.W. Hunnekens, O.J. van Nielen en C.W.G. Raaijmakers.

PRIORITEITSAANDELEN

Aan de houder van prioriteitsaandelen, thans de Stichting PSV Voetbal, zijn onder meer de volgende voorkeursrechten toegekend: bepaalt het aantal directeuren en commissarissen; heeft het recht het bindende karakter van de voordracht van de Raad van Commissarissen bij de benoeming van een directeur of een commissaris te ontnemen bij een meerderheid van ten minste twee/derden van de uitgebrachte stemmen; het verlenen van goedkeuring van een besluit van de Directie tot het doen van een voorstel tot juridische fusie en juridische splitsing. Bestuurders van de Stichting PSV Voetbal zijn: W.G.S.M. van der Leegte (voorzitter), A.A.M. Deterink, J. Mengelers, H.J.G. Hendriks en F. Schuitema.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

AAN: DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS EN DE DIRECTIE VAN PSV N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018-2019

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2018/2019 van PSV N.V. te Eindhoven gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van PSV N.V. op 30 juni 2019 en van het resultaat over 2018/2019 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:
1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 juni 2019;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018/2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van PSV N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- Verslag van de directie;
- de overige gegevens;
- kernwaardes, bericht van de raad van commissarissen, voetbal, de organisatie, Philips stadion en het 10-jarenoverzicht.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen

of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 25 september 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

B.J. Scholten RA

10-JARENOVERZICHT (BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Winst- en verliesrekening					
Netto-omzet	96.639	62.098	85.881	95.261	64.152
% Toename	55,6	-27,7	-9,8	48,5	1,4
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	12.094	-7.942	11.136	12.925	-10.699
% Van netto-omzet	12,5	-12,8	13,0	13,6	-16,7
Resultaat vergoedingssommen	-4.552	9.191	-6.286	-3.583	16.502
Renteresultaat	-1.252	-1.034	-1.247	-3.575	-1.840
Belastingen	-1.654	-55	-922	-1.428	-998
Resultaat na belastingen	4.636	160	2.681	4.339	2.965
% Van netto-omzet	4,8	0,3	3,1	4,6	4,6
Aantal werknemers (fte)	253	231	224	215	195
Kasstroomoverzicht					
Kasstroom uit:					
-Operationele activiteiten	17.661	15.541	5.604	14.831	-3.565
-Investeringsactiviteiten	-31.942	-17.784	4.529	-14.168	11.660
-Financieringsactiviteiten	11.325	-1.227	-12.754	244	871
Nettokasstroom	-2.956	-3.471	-2.621	907	8.966
Activa					
Vaste activa	129.385	102.987	69.977	86.279	86.109
Vlottende activa	34.888	34.658	44.047	51.732	40.293
Totaal activa	**164.273**	**137.645**	**114.024**	**138.011**	**126.402**
Investeringen in:					
-Immateriële vaste activa	52.454	46.363	12.511	37.484	14.754
-Materiële vaste activa	8.321	6.129	5.210	3.423	2.686
Passiva					
Groepsvermogen	38.158	33.521	33.361	31.431	27.092
Voorzieningen	9.917	9.289	8.149	6.108	5.472
Langlopende schulden u.h.v. transfers	24.319	8.330	3.940	4.415	6.470
Langlopende schulden overig	33.134	34.945	39.141	43.585	40.682
Kortlopende schulden	58.745	51.560	29.433	52.472	46.686
Totaal passiva	**164.273**	**137.645**	**114.024**	**138.011**	**126.402**
Sportieve resultaten					
Competitie	2e plaats	1e plaats	3e plaats	1e plaats	1e plaats
Europees: UEFA Champions League	groepsfase (4e)		groepsfase (4e)	1/8 finale	
UEFA Europa League		3e voorronde			1/16 finale
KNVB beker	2e ronde	1/4 finale	2e ronde	1/4 finale	1/8 finalevv

	2013-2014	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010
Winst- en verliesrekening					
Netto-omzet	63.284	63.199	101.224	55.145	51.854
% Toename	0,1	-37,6	95,2	6,3	-29,2
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	-1.756	-246	39.281	-4.189	-5.746
% Van netto-omzet	-2,8	-0,4	38,8	-7,6	-11,1
Resultaat vergoedingssommen	4.336	2.710	-4.416	-9.527	-10.958
Renteresultaat	-1.993	-2.096	1.691	-9.248	-4.461
Belastingen	-174	-55	-8.882	7.426	3.627
Resultaat na belastingen	413	313	27.674	-15.538	-17.538
% Van netto-omzet	0,7	0,5	27,3	-28,2	-33,8
Aantal werknemers (fte)	179	171	171	181	188
Kasstroomoverzicht					
Kasstroom uit:					
-Operationele activiteiten	-4.804	6.812	-6.808	-675	2.880
-Investeringsactiviteiten	8.366	-9.538	26.642	7.393	-4.017
-Financieringsactiviteiten	-7.340	3.003	-15.053	-300	-5.774
Nettokasstroom	-3.778	277	4.781	6.418	-6.911
Activa					
Vaste activa	79.791	79.179	86.730	79.740	91.661
Vlottende activa	28.503	44.247	25.304	32.651	16.965
Totaal activa	**108.294**	**123.426**	**112.034**	**112.391**	**108.626**
Investeringen in:					
-Immateriële vaste activa	15.804	12.109	29.851	12.612	7.150
-Materiële vaste activa	4.513	4.006	725	135	1.391
Passiva					
Groepsvermogen	24.127	23.719	23.406	-4.266	11.298
Voorzieningen	4.367	3.364	3.649	2.732	2.486
Langlopende schulden u.h.v. transfers	4.325	3.416	3.425	1.402	1.555
Langlopende schulden overig	48.643	50.876	51.081	20.750	60.065
Kortlopende schulden	26.832	42.051	30.473	91.773	33.222
Totaal passiva	**108.294**	**123.426**	**112.034**	**112.391**	**108.626**
Sportieve resultaten					
Competitie	4e plaats	2e plaats	3e plaats	3e plaats	3e plaats
Europees: UEFA Champions League	play-off				
UEFA Europa League	groepsfase	groepsfase	1/8 finale	1/4 finale	1/16 finale
KNVB beker	3e ronde	finale	finale (winnaar)	1/4 finale	1/4 finale

energie
direct.nl
umbro
PSV
goodhabitz
online training
17
BERGWIJK

COLOFON

PSV N.V.
Philips Stadion
Frederiklaan 10a
Postbus 886, NL-5600 AW Eindhoven
T +31 (0)40 2505 505
F +31 (0)40 2505 639
www.psv.nl

Dit document is onder voorbehoud van eventuele typefouten.

Redactie PSV Media & Content in samenwerking
met PSV Finance
Fotografie Photo-Prestige
Vormgeving PSV Brand & Design

© 2019, PSV Media
Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

EENDRACHT
MAAKT MACHT